

Journal of Sustainable Social Development

Vol. 1 No. 4 July - August 2023

ISSN : 3027-7205 (Online)

Journal of Sustainable Social Development

ISSN 3027-7205 (Online)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม 2566

Vol. 1 No. 4 July – August 2023

Journal of Sustainable Social Development เป็นวารสารวิชาการ ราย 2 เดือน กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทาง เว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์) ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน) ฉบับ ที่ 3 พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน) ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม (เผยแพร่ทาง เว็บไซต์ 30 สิงหาคม) ฉบับที่ 5 กันยายน - ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม) ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน - ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม) มีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการ แก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้านศาสนา ปรัชญา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสน ศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การศึกษาเชิงประยุกต์ รวมถึงสหวิทยาการอื่นๆ

บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) 3 ท่าน พิจารณาดีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ทัศนะ และ ความคิดเห็น ที่ปรากฏในบทความ **Journal of Sustainable Social Development** ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะของกอง บรรณาธิการ **Journal of Sustainable Social Development** ไม่สงวนลิขสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิง แสดงที่มา

Journal of Sustainable Social Development this is an academic journal, one month Publication schedule to 6 issues per year Issues 1 -February (Website published on 28 February) Issues 2 March - April (Website published on 30 April) Issues 3 May - June (Website published on 30 June) Issues 4 July - August (Website published on 30 August) Issues 5 September - October (Website published on 30 October) Issues 6 November - December (Website published on 30 December). Objectives to publish research articles and academic articles for researchers, academeics, faculty, and students including religion, philosophy, law, political science, public administration, linguistics, applied studies, and other interdisciplinary areas.

Articles to be considered for publication to passed the consideration at 3 peer reviews in the consideration of publishing articles in both Thai and English

Views and opinions contained in the articles as **Journal of Sustainable Social Development**, it is the responsibility of the author of the article and is not regarded as the viewpoint of the editorial teams as **Journal of Sustainable Social Development**, copyright in not reserved, bur provides references of attribution.

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 กันยายน - ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน - ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

Publication schedule to 6 issues per year

Issues 1 January - February (Website published on 28 February)

Issues 2 March - April (Website published on 30 April)

Issues 3 May - June (Website published on 30 June)

Issues 4 July - August (Website published on 30 August)

Issues 5 September - October (Website published on 30 October)

Issues 6 November - December (Website published on 30 December)

เกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ ก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบข้อมูลของผู้เขียนบทความ เช่น ชื่อหรือประวัติการทำงาน และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double-Blind Peer Review)

บทความที่ส่งมาขอเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความของวารสาร และต้องให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้

บรรณานุกรมและความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือบรรณานุกรมความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ

Criteria for consideration and selection the articles

Each article will be reviewed by a journal review committees by 3 peer reviews to specialize in a related field, and have received editorial approval prior to publication, are considered in format to the reviewer does not know into the author's information such as, name or work history, and the author, name of the peer review to reviewed the article is unknown. (Double-Blind Peer Review). An article submitted for publication in a journal must not be published, or is being considered by a qualified person for publication in another journal, the author of the article must comply with the journal's article nomination guidelines and must be in accordance with the prescribed format.

The opinions of the article's authors are the responsibility of their authors, and not the responsibility of the editors.

ค่าธรรมเนียมการเผยแพร่

วารสารไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมบทความ

ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของบทความตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียน โดยต้องปฏิบัติตามกติกากองบรรณาธิการวารสารขอสงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธการตีพิมพ์ ดังต่อไปนี้

1. หากบทความมีความซ้ำซ้อนมากกว่า 20% จากการตรวจสอบของ CopyCatch จาก thaijo
2. ผู้เขียนไม่ปฏิบัติตามรูปแบบของวารสาร
3. บทความไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ
4. ไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะตามระยะเวลาที่กำหนด (1 เดือน หลังการแจ้งของบรรณาธิการ)

Publication fee

The journal does not charge fees for articles.

The author must verify the completeness of the article according to the author's instructions. If you don't follow the rules, The journal's editorial reserves the right to refuse publication.

1. If the article is duplicated more than 20% of CopyCatch from thaijo
2. The author does not follow the format of the journal
3. The article is not considered by experts or
4. The article is not edited as suggested. within the specified period (1 month after the editor's notification)

กระบวนการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ

วารสารมีกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนตีพิมพ์ โดยบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-review) ทั้งนี้บทความจากผู้นิพนธ์ภายในจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร ส่วนบทความจากผู้นิพนธ์ภายนอกจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายใน หรือนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสารที่มีความเชี่ยวชาญในสาขา และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์

Process for considering articles from experts

The journal has a quality assessment process from experts before publication. Articles published in the journal have been reviewed by 3 experts in related fields in a double blind peer-review manner. Articles from internal authors will be considered by experts outside the unit. Journal work Articles by external authors will be reviewed by internal experts, or outside the organization that produces journals that have expertise in the field and has no conflict of interest with the author.

เจ้าของ

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

555/70 หมู่ 10 ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/index

E-mail: journalssd2024@gmail.com

Owner

Excellent 1990 Company Limited

555/70 Moo. 10, Sila Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province 40000

https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/index

E-mail: journalssd2024@gmail.com

บรรณาธิการ

Editor

ดร.อดิสร หนันคำจอร์

Dr.Adisorn Nankhamjorn

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

Excellent 1990 Company Limited

journalssd2024@gmail.com

กองบรรณาธิการ

Editorial Department

รศ.ดร.รัตน์ ปัญญาภา

Associate Professor Dr. Rattana Panyapa

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Ubon Ratchathani Rajabhat University

rattana.p@ubru.ac.th

รศ.ดร.วินิจ ผาเจริญ

Assoc. Prof. Dr. Winit Pharcharauen

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

Maejo University

winit.phacharuen@gmail.com

ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

Asst. Prof. Dr. Sanya Kenaphum

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Maha Sarakham Rajabhat University

zumsa_17@hotmail.com

ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช

Asst. Prof. Dr. Panya Klaydesh

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

panya7429@gmail.com

ดร.สมพงษ์ เกษานุช

Dr. Sompong Kesanuch

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Rajamangala University of Technology

Suvarnabhumi

sompongek@gmail.com

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

(Peer Review)

รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ

Associate Professor Dr. Chot Bodeerat

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Pibulsongkram Rajabhat University

chotbodeerat@psru.ac.th

ผศ.ดร.ภูมิภควัชร ภูมิพงศ์คชสร

Asst.Prof.Dr. Phumphakhawat

Phumphongkhochasorn

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Rajamangala University of Technology

Rattanakosin

phumphakhawat.ps@gmail.com

ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา

Asst. Prof. Dr. Seksan Sanwa

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Roi Et Rajabhat University

seksan@reru.ac.th

ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุริยะ หาญพิชัย

Asst. Prof. Acting Sub Lt. Dr. Suriya

Hanphichai

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thepsatri Rajabhat University

hanpichai@gmail.com

ผศ.ดร.สมศักดิ์ จันทอง

Asst. Prof. Dr. Somsak Chanphong

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Bangkok Thonburi University

somsak.cha@bkkthon.ac.th

ผศ.ดร.เกศสุดา โภคานิตย์

Asst. Prof. Dr. Kessuda Phokanit

ผศ.ดร.กุลจิรา รักษนุช

Asst. Prof. Dr. Kuljira Raksanakhon

ผศ.ธนพัทธ์ จันทน์พัฒน์พงศ์

Asst. Prof. Thanapat Janpipatpong

ดร.ลักขณา อินทร์บึง

Dr. Lakkhana Inbueng

ดร.ปานวัฒน์ กิตติกรวรานนท์ รัตนพิมลพลแสน

Dr. Panuwat Kittikornwaranon
Rattanaphimonphonsaen

ผู้จัดการวารสาร

นางสาวแพรวพรรณ ประจักษ์โก

Miss.Praewpan Prajakko

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Chaiyaphum Rajabhat University
kate_2523@windowslive.com

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

North Bangkok University
kuljira.ra@northbkk.ac.th

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Chiang Rai Rajabhat University
janpipatpong.t@gmail.com

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Northeastern University
luckkhana.inb@neu.ac.th

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Northeastern University
art.panuwat072@gmail.com

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

Excellent 1990 Company Limited
journalssd2024@gmail.com

สารบัญ
Table of Contents

บทความ Articles

- ➔ **คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานการศึกษาขั้นพื้นฐาน** 1
Characteristics of Professional Administrators in Basic Education Institutions
วิฑูลย์ วงสะพงษ์
Withoon Wangsaphong
- ➔ **การบูรณาการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้หลัก อิทธิบาท 4** 17
ของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร จังหวัดชัยภูมิ
Integrating Learning About Civic Duties According to the Democratic Method Using the 4 Principles of Influence of High School Students Chatturat Wittayakarn School Chaiyaphum Province
กุลภา พันธุ์เสนา
Koonlapha Phansana

ภาคผนวก Appendix

34

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Characteristics of Professional Administrators in Basic Education Institutions

วิฑูลย์ วงสะพงษ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Withoon Wangsaphong
Thammasat University, Thailand
E-mail1: withuly60@gmail.com

Received: May 9, 2023; Revised: June 28, 2023; Accepted: July 1, 2023

บทคัดย่อ

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพทางด้านการบริหารจัดการเป็นการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีแผนกำหนดการดำเนินการและวิธีการบรรลุเป้าหมายบริหารจัดการลำดับความสำคัญของงานและมีวิธีโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ บทความนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบหลักของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ผู้เขียนจึงได้สังเคราะห์เนื้อหาจากแนวคิดของนักการศึกษา พบว่า ได้องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพ (Professional Knowledge) 2) สมรรถนะความเป็นมืออาชีพ (Professional Competency) 3) จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ (Professional Value) ทั้ง 3 ข้อ มีค่าความถี่ 8 เท่ากัน และ 4) บุคลิกภาพ (Personality) ค่าความถี่ 6 ซึ่งองค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบนี้ เชื่อมั่นว่ามีความครอบคลุมภารกิจ หรือหน้าที่ของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาได้

องค์ความรู้ ด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีวิสัยทัศน์ การสร้างแรงบันดาลใจ ด้านลักษณะความเป็นมืออาชีพ มีความรู้และเทคนิคการบริหารงานใหม่ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะกับความชำนาญในการบริหารงานทุกด้าน ด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต้องมีวินัยในตนเองเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา และด้านบุคลิกภาพ มีบุคลิกภาพที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้

สรุป ผู้บริหารมืออาชีพในสถานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ ด้านลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ

คำสำคัญ: คุณลักษณะ; นักบริหารมืออาชีพ; สถานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The characteristics of professional administrators in management are the expression of educational institution administrators. that has a plan that determines actions and methods to achieve goals, manages work priorities, and has a way to persuade subordinates to work willingly This article aims to present the characteristics of professional administrators in basic educational institutions. Main elements of being a professional school administrator The author therefore synthesized the content from the ideas of educators and found that there were 4 main components: 1) professional knowledge and understanding, 2) professional competency, 3) ethics and professional responsibility. All 3 items had frequency values. 8 equal and 4) personality frequency value 6 which are these 4 main components Confident that the mission is covered or the duties of being an administrator of an educational institution

Knowledge: knowledge and understanding of the profession Educational institution administrators must have good relations with everyone. Whether it is teachers and educational personnel student parents Related agencies have a vision to create inspiration. Professional aspect Have knowledge and new management techniques That requires skills and expertise in all aspects of management. Ethics and Responsibility Must have self-discipline to be a good example for teachers and educational personnel. and personality Have a good personality Emotionally mature Able to control your own emotions

Summary: Professional administrators in basic education institutions It was found to consist of 4 main components: professional knowledge and understanding; Professional aspect Ethics and Responsibility and personality

Keywords: Characteristics; Professional Administrators; Basic Education Institutions

บทนำ

การที่จะเป็นนักบริหารมืออาชีพมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษามากอย่างมาก เนื่องจากการบริหารจัดการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายของการศึกษาต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารเป็นอย่างมาก กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับ ประกอบกับมีความฉลาดของสติปัญญาและอารมณ์ รวมทั้งปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงจะทำให้โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดี จากการศึกษาวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจำนวนไม่น้อยที่ยังขาดลักษณะดังกล่าว ดังจะเห็นได้จากการวิพากษ์วิจารณ์จากภาคส่วนของสังคมมากมาย เช่น เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่เอาไหน ทำงานที่โรงเรียนน้อยมาก ส่วนมากมักจะออกไปนอกโรงเรียน แต่เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนน้อย วิ่งหาเจ้านายหรือนักการเมืองเพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองเป็นนหลัก สนใจงานวิชาการน้อย ยึดวัฒนธรรมแบบเดิมๆ ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารไม่โปร่งใส ผู้บริหารที่คอร์รัปชันทั้งเวลาและทรัพยากรอื่นของโรงเรียน ผู้บริหารเบียดบัง ช่มเหล่งครู อาจารย์ เป็นต้น เรื่องของคุณลักษณะเหล่านี้ เป็นสิ่งที่มองข้ามไม่ได้ เพราะคุณลักษณะที่ดีจะเป็นพื้นฐานสำคัญของผู้ที่จะมาเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ที่จะมาบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งยังมีปัญหาต่างๆ ที่อยู่ภายนอกองค์กร เช่น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาที่ผู้บริหารงาน

แบบเผด็จการ การบริหารที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้มีส่วนร่วม ผู้บริหารขาดความรับผิดชอบ ขาดความโปร่งใสในการบริหารงาน บริหารโดยไม่ยึดหลักความไม่เสมอภาค เป็นธรรม

ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดคุณลักษณะบางประการ จึงทำให้เกิดข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้บริหารในยุคปัจจุบันจึงจำเป็นต้องเป็นผู้บริหารแบบมืออาชีพ กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติให้เป็นที่ยอมรับ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน แสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอรู้จักคิดและวางแผน ในการทำงาน มีความสามารถในการโน้มน้าวให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน มีความเป็นประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ คือจะต้องมีคุณสมบัติความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาให้ดียิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงมาความสนใจที่จะนำเสนอบทความเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาแบบมืออาชีพ

หลักการแนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารมืออาชีพ

1. แนวคิดและความหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารมืออาชีพ มีทั้งนักการศึกษาชาวไทยและชาวต่างประเทศให้แนวคิดที่คล้ายกัน อาทิ หวน พินธุพันธ์ (2549) ให้ความหมายของผู้บริหารมืออาชีพว่า เป็นผู้บริหารที่พยายามทำให้องค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือนโยบายขององค์การด้วยเหตุผลและ หลักการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยประยุกต์ทฤษฎีหรือแนวทาง ใด อย่างผสมกลมกลืนกันแล้วนำไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับ ถวิล อรัญเวศ (2544) แนวคิดไว้ว่า ผู้บริหารมืออาชีพ เป็นบุคคลที่เป็นมืออาชีพในการบริหารงานจริง ๆ มีประวัติผลงานการบริหารมาอย่างโดดเด่นเป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จนได้รับการยอมรับทั้งระดับหน่วยงาน ระดับจังหวัด หรือแม้กระทั่งระดับชาติ ในขณะที่ เทย์ลรอย (Tayloy, 2005) กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะเฉพาะตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพเหมาะสม บริหารงานโดยใช้ทรัพยากรที่มีผลลัพธ์ของงานเป็นที่ยอมรับ และความเคารพจากเพื่อนร่วมวิชาชีพและประชาชน นอกจากนี้ จีรินทร์ แสกระโทก (2551) ได้สรุปความหมายของผู้บริหารมืออาชีพว่า บุคคลที่เป็นผู้บริหารโดยตำแหน่ง พร้อมกับการเป็นผู้นำที่ดี มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ มีคุณลักษณะทางวิชาชีพที่เหมาะสม สามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารงาน นำองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับขององค์กร สังคม ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยังมีนักการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับมุมมองคล้ายกัน ได้แก่ ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 2003) กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ลักษณะความสามารถเฉพาะที่เกิดจากการฝึกอบรมในระยะที่ยาวนานเป็นไปตามปทัสถานที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ โดยการคำนึงถึงส่วนรวม องค์กรของหน่วยงาน รวมถึงการให้บริหารที่เป็นส่วนระบบกลุ่มที่มีการตัดสินใจด้วยตนเอง การควบคุมตนเอง ซึ่งเป็นความรู้ตามมาตรฐาน และการยอมรับเพื่อนร่วมงาน และ กนกอร สมปราชญ์ (2563) ได้มีมุมมองว่า ผู้บริหารมืออาชีพ

(Professional Administrator) คือ ผู้บริหารที่มีความสามารถในการจัดองค์กร สามารถวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนและปรับตัวอย่างชาญฉลาด รู้จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส ข้อจำกัด เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นกลยุทธ์ในการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพในการแข่งขัน โดยเฉพาะการสนับสนุนและทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้มืออาชีพ (Professional learning community : PLC) เป็นการจัดการที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารและการนำอย่างรอบด้าน จึงจะนำไปสู่จุดมุ่งหมาย และเป้าประสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้

โดยสรุป ผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความชาญฉลาด และประสบการณ์ในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับจากผู้ร่วมวิชาชีพ ประชาชน และสังคม ซึ่งมีองค์ประกอบหลักของผู้บริหารมืออาชีพ ประกอบด้วย 1) ความรู้ ความเข้าใจ (Professional Knowledge) 2) สมรรถนะความเป็นมืออาชีพ (Professional Competency) และ 3) จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ (Professional value) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบหลักจะประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยที่หลากหลาย

2. การพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ

สมาน พงษ์จามงค์ (2547) ได้จำแนกคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ 6 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การแสดงออก พฤติกรรม หรือสิ่งที่ปรากฏให้บุคคลอื่นได้เห็นได้แก่ ท่วงท่า มีสุขภาพกายที่สมบูรณ์แข็งแรง การแต่งกายที่สะอาดเรียบร้อย ถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะ มีกิจกรรมยามว่างที่เรียบร้อย ทางวาจา ได้แก่ พูดจาสุภาพ น้ำเสียงน่าฟัง ชัดเจนเข้าใจง่าย ทางจิตใจและด้านอารมณ์ มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดี มีความกระตือรือร้นกระฉับกระเฉง ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความอดทน สู้งานไม่ย่อท้อต่อความยาก ลำบากและอุปสรรคปัญหาทางสังคม คบง่าย เปิดเผย ยืดหยุ่นปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี ร่วมกิจกรรมและร่วมพัฒนาชุมชน

2. ด้านความรู้ ความสามารถ หมายถึง การมีความรู้ความสามารถ ในงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ ความรู้ในขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน มีความรู้ความสามารถในการวางแผน การประเมินแผน ประเมินโครงการ และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นผู้นำทางวิชาการมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร ความรู้ความสามารถในหลักวิชาการบริหาร และการจัดการ ความรู้ในหลักจิตวิทยาการทำงานร่วมกับคนอื่น และจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก ความรู้ในการวิจัยและพัฒนา ความรู้ในบริบททางการบริหารการศึกษา ได้แก่ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีของท้องถิ่น มีความรู้ในเรื่องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ ตลอดจนมีความรู้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

3. ด้านทักษะทางการบริหาร หมายถึง ความชำนาญในการปฏิบัติงานตามบทบาททางการบริหาร ได้อย่างถูกต้อง และบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทักษะต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะด้านความคิดและสติปัญญา มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินสถานการณ์เพื่อประกอบการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจสั่งการ และแก้ปัญหาได้ถูกต้อง ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารจัดการ การประสานงาน การประสานประโยชน์ขององค์การ และประโยชน์ของบุคคลเทคนิคการแก้ปัญหาและความขัดแย้งหลักการบริหาร แบบมีส่วนร่วม การมีใจกว้างรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาส ให้ผู้อื่นได้ร่วมคิด ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบ การแสวงหาและระดมสรรพกำลังและทรัพยากร มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ทักษะด้านเทคนิค และวิธีการมีการใช้หลักทฤษฎีทางการบริหาร และการนำเทคนิควิธีการ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ภาษาและการสื่อสารที่ถูกต้องเหมาะสม

4. ด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การรู้จัก รู้รอบ รู้จุดเด่นจุดด้อยของ บุคคล สถานที่และปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในองค์การและสภาพแวดล้อม รู้กว้างขวางในบริบททางการศึกษา รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ความสามารถในการมองการณ์ไกล การมองภาพในอนาคต การระดมพลังความคิด และพลังสมองเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมผสมผสานวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานและสร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงานในอนาคตได้ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ เผยแพร่ และสื่อสารวิสัยทัศน์ให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทราบ สนับสนุน ส่งเสริมผลักดันบุคลากร และแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์

5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ สุจริต และเสียสละเพื่องาน ในหน้าที่มีความโอบอ้อมอารี เมตตา ห่วงใย และให้ความช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา ทั้งด้านการงานและเรื่องส่วนตัว มีความยุติธรรมปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม และเสมอภาค ตรงต่อเวลา อุทิศเวลาให้ราชการ และถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ยึดมั่นในสามัคคีธรรม และสร้างความปรองดองในหน่วยงาน เป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดผลการพัฒนา และประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลัก มีความรับผิดชอบต่อผลงาน โปร่งใส สามารถตรวจ สอบได้ ตลอดจนการปฏิบัติตาม มโนนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติของทางราชการ

6. ด้านประสบการณ์และผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน หมายถึง มีผลงานและประสบการณ์ที่ได้ปฏิบัติผ่านมาทั้งตามที่ได้รับมอบหมายในภารกิจ และที่ได้อริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่ ประสบการณ์ระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ผ่านมาตามบทบาทหน้าที่ หรือที่เกี่ยวข้องด้านคุณวุฒิ มีการศึกษาฝึกอบรม และดูงานด้านการบริหารจัดการศึกษา และการบริหารจัดการองค์การภาครัฐ และเอกชนที่ประสบผลสำเร็จ ด้านความเป็นนักวิชาการ มีผลงานทางวิชาการ ได้แก่ บทความทางวิชาการงานวิจัย หนังสือหรือตำรา ผลสำเร็จในการ

ปฏิบัติงานในช่วงที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงการนำความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะทางการบริหารมาใช้ในการจัดการ และการปฏิบัติงานให้องค์การบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และคุณภาพมีร่องรอยการปฏิบัติงานให้เห็นเป็นที่ประจักษ์และสามารถถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ทางการบริหารจัดการให้ผู้บริหารอื่นได้

สมชาย เทพแสง และ อรจิรา เทพแสง (2549) ได้กล่าวถึงผู้บริหารมืออาชีพไว้ ดังนี้

จากการศึกษาคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำทั้งอดีตและปัจจุบันที่ได้รับการยอมรับศรัทธารวมทั้งสังเคราะห์จากทฤษฎีผู้นำในรูปแบบต่าง ๆ จะเห็นได้ว่ามีลักษณะ 20 P ดังนี้

1. **Psychology** ผู้บริหารต้องมีจิตวิทยาในการบริหารคน รู้นิสัยใจคอของลูกน้องเป็นอย่างดี ที่เรียกว่า “รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง” ดังนั้น จึงจำเป็นต้องศึกษาใจคอของแต่ละคนว่าเป็นคนอย่างไร หรือการบริหารใครต้องวิเคราะห์เขาก่อนอันดับแรก

2. **Personality** ผู้บริหารต้องมีบุคลิกภาพที่ดีตั้งแต่การแต่งกาย การเดิน การยิ้มแย้มแจ่มใสการพูดจาควรมีหลักเกณฑ์ที่เชื่อถือ และควรมีอัธยาศัยไมตรีทำให้เกิดความประทับใจรวมทั้งการวางตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ การงาน มารยาทต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงทุก ๆ ด้าน

3. **Pioneer** ผู้บริหารมืออาชีพต้องกล้าได้กล้าเสีย ผู้บริหารต้องวางแผนเชิงรุกเพื่อให้คนยอมรับศรัทธาต้องทนกับความเหน็ดเหนื่อย และมีความมานะอดทนเพื่อให้ได้ตามเป้าหมายเพื่อเป็นตัว อย่างที่ดีกับผู้ที่บังคับบัญชา

4. **Poster** ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี และการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่สุด คือ मुखปาฐะ

5. **Parent** ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องเป็นพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และต้องมีพรหมวิหารธรรม 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา และผู้บริหรต้องวางตัวเป็นกลางให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

6. **Period** ผู้บริหารมืออาชีพต้องเป็นคนตรงเวลา การทำงานตรงเวลา สะท้อนให้เห็นว่า เป็นความซื่อสัตย์ได้ทางหนึ่ง และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

7. **Pacific** ผู้บริหารมืออาชีพต้องมีความสุข รอบคอบ ใจเย็น ถ้ามีความสุขรอบคอบทำให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าประมาทงานอาจจะเสียหายภายหลัง และมีกลยุทธ์ที่ยอดเยี่ยม ดังสำนวนภาษาอังกฤษที่ว่า “A snake in the grass” เปรียบเสมือน “เสือซ่อนเล็บหรือคมในฝัก”

8. **Pleasure** ผู้บริหารมืออาชีพต้องมามีอารมณ์ขัน แก่สถานการณ์ในช่วงที่ตึงเครียดได้จะช่วยให้คนอื่นไว้วางใจ ตลอดจนการทำงานเป็นไปด้วยความสุขไม่เคร่งเครียด

9. **Prudent** ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องมองการณ์ไกล หรือมีวิสัยทัศน์ และผู้บริหารมืออาชีพต้องทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และสามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าได้ ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดน้อยลง

10. Principle ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องยึดหลักการเป็นหลัก รวมทั้งทฤษฎีต่าง ๆ ที่สามารถอ้างอิงหรือพิสูจน์ได้

11. Perfect งานที่เกิดขึ้นต้องให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะทำได้ และมีความครบถ้วนถูกต้องมีการตรวจสอบ ประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นคุณภาพของงานเป็นหลัก

12. Point งานที่ต้องมีวัตถุประสงค์แน่นอนชัดเจน สามารถดำเนินไปอย่างมีทิศทาง

13. Plan งานที่ต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบ และพึงระลึกอยู่เสมอว่า “งานใดก็ตาม ถ้ามีการวางแผนงาน งานนั้นสำเร็จไปแล้วครึ่งทาง”

14. Pay ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องมีการกระจายงานอย่างทั่วถึง และให้รางวัลบุคคลที่ทำผลงานดีเด่น เพื่อเป็นขวัญกำลังใจกับบุคคลที่สร้างสรรค์ผลงานให้เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ จะช่วยให้บุคลากรมุ่งมั่นทำงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป

15. Participation ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วม และมองเห็นความสำคัญในการทำงาน พร้อมจะช่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

16. Pundit ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องมีความรู้เรื่องงานที่จะทำอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

17. Politic ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองการปกครอง บางครั้งต้องทำตนเหมือนนักการเมืองเข้ากับคนได้ทุกชั้น ตลอดจนกลุ่มบ้าง อย่าแข็งเกินไป

18. Poet ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องมีความสามารถด้านสำนวนโวหาร เพราะถ้าเรามีความสามารถด้านการเขียน จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง และเกิดความศรัทธาจากคนอื่น

ชัยเศรษฐ์ พรหมศรี (2549) กล่าวถึง คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารไว้ว่า ในสถานการณ์แข่งขันที่สูงในปัจจุบัน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความเป็นมืออาชีพในการจัดการ อย่างไรก็ตาม การเป็นมืออาชีพ (Professionalism) ไม่ใช่เรื่องที่ย่ายนั้ก ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอให้สมกับเป็นผู้นำองค์กร และพัฒนาจุดอ่อนของตนเพื่อกลายเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ (Effective leader) ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ 10 ประการ คือ

1. บุคลิกภาพ การเป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กรจำเป็นต้องมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือการแต่งกายต้องดูดีเหมาะสมกับกาลเทศะ การวางท่าทางและกิริยาที่แสดงออกต้องเปี่ยมไปด้วยความน่าเชื่อถือ และสะท้อนถึงพลังความสามารถของผู้บริหาร

2. การสื่อสาร การสื่อสารของผู้บริหารต้องมีประสิทธิภาพ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องสามารถสื่อสารได้หลากหลายภาษา นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาทางเทคโนโลยี (Technology literacy) เช่น การใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ประกอบด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในปัจจุบันนอกจากนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดของการเป็นผู้บริหาร คือ

การรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและพยายามที่จะคิดก่อนพูดเสมอ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่ต้องตามมาแก้ไขในภายหลัง

3. พลัง แรงขับและความกระตือรือร้น ความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้บริหาร จะช่วยให้เกิดบรรยากาศในการทำงานที่มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่เกิดความเกียจคร้าน และรู้สึกเบื่อหน่าย เพราะมีหัวหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดี

4. ทักษคติเชิงบวก การคิดในมุมบวกโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงนั้น ทำให้ผู้บริหารไม่จมปลักอยู่กับปัญหาหรืออุปสรรค ซึ่งทำให้เกิดความท้อแท้ ท้อถอย หหมดแรงและสิ้นหวัง การมีทัศนคติในเชิงบวกทำให้เกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน และมองเห็นวิกฤตเป็นโอกาสที่ทำให้ตนเองเกิดความเข้มแข็งที่จะได้ฝึกปรือขึ้นอีกระดับหนึ่ง นอกจากนี้ ทัศนคติทางบวกยังช่วยลดระดับของความขัดแย้งที่ไม่สร้างสรรค์ในองค์กรขึ้น และช่วยลดความเครียดในการทำงาน ซึ่งอาจนำไปสู่โรคภัยต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

5. เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น ถ้าผู้บริหารสามารถแสดงความรู้สึกเข้าอกเข้าใจต่อบุคคลในองค์กรได้ ก็จะทำให้เกิดความไว้วางใจจากพนักงาน ซึ่งนำไปสู่การทุ่มเทกำลังความสามารถอย่างเต็มที่ในการทำงาน เพราะพนักงานได้ใจจากผู้บริหาร นอกจากนี้ ความเข้าอกเข้าใจบุคคลที่เป็นคู่แข่งหรือฝ่ายตรงข้าม ก็ถือว่ามีผลสำคัญเช่นกัน เพราะอาจนำมาซึ่งการลดความขัดแย้ง และนำไปสู่การสร้างมิตรภาพ และความสัมพันธ์ที่ดีในท้ายที่สุด

6. ภาวะผู้นำ ผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติ และวิธีการบริหารใหม่ โดยมีการผสมผสานลักษณะภาวะผู้นำประเภทต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะผู้นำแบบเผด็จการ (Autocratic leadership) ลักษณะผู้นำแบบปล่อยตามสบาย (Laissez-faire leadership) ลักษณะ ผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Participative leadership) และผู้นำแบบที่ปรึกษา (Consultative leadership) และนำออกมาใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น

7. อารมณ์ขัน การมีอารมณ์ขันทำให้ช่วยลดความตึงเครียดของงาน และช่วยสร้างสัมพันธ์ ภาพที่ดีระหว่างบุคคล การมีอารมณ์ขันเป็นเรื่องที่ประกอบกับทั้งประสบการณ์ การฝึกฝน พรสวรรค์ ซึ่งต้องตั้งอยู่บนความพอเหมาะพอดี ไม่ทะเล้งลามกหรือหยาบโลน หรือเป็นการเสียดสีประชดประชัน อันนำไปสู่ความเจ็บช้ำน้ำใจของอีกฝ่าย ซึ่งอาจทำให้เกิดความขัดแย้งตามมาในภายหลัง

8. ความรู้หลากหลาย/ เข้าใจวัฒนธรรม ผู้บริหารสมัยใหม่ต้องพยายามเปิดโลกทัศน์ตนเองให้มากขึ้น พยายามรับชม รับฟัง หรืออ่านสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นเรื่องที่น่าสนใจจากที่ตนเองสนใจบ้างเพราะอาจมีประโยชน์ต่อการนำไปสู่การปรับคลื่นเข้าหาฝ่ายตรงข้ามได้ไม่มากนักน้อย

9. ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในองค์กร และอาจนำไปสู่การสร้างผลกำไรให้แก่บริษัทในที่สุด อย่างไรก็ตาม การมีความคิดสร้างสรรค์นั้น ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง เหมาะสม และศีลธรรม

10. ศีลธรรม ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรและบุคคลหนึ่งในสังคม จำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องศีลธรรมและจริยธรรมให้มาก ผู้บริหารต้องระลึกไว้เสมอว่า การปกครองโดยตั้งอยู่บนศีลธรรมความถูกต้องนั้น นำมาซึ่งความสงบสุขแก่ตนเอง และช่วยป้องกันความขัดแย้งไม่ให้เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ด้วย บริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2546) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้บริหารมืออาชีพว่า ควรประกอบด้วย

1. เป็นนักบุกเบิก (Pioneer) ผู้บริหารมืออาชีพควรมีจิตใจที่ขบค้นหาสิ่งใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น เช่น ใช้เทคนิคการบริหารงานรูปแบบใหม่ เปิดตลาดใหม่ผลิตสินค้าใหม่ หรือบริหารรูปแบบใหม่ ๆ ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องถือว่าการบุกเบิกทำสิ่งใหม่ ๆ เหล่านี้ คือ ความท้าทายที่น่าค้นหาคำตอบเพื่อพิสูจน์แนวคิดว่าสามารถกระทำได้หรือไม่ โดยผู้บริหารจะต้องทุ่มเทความสามารถเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ

2. มีวิสัยทัศน์ (Vision) ในการบริหารงาน ผู้บริหารมืออาชีพต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทิศทางการดำเนินงานขององค์กรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยน โดยต้องยอมรับความเป็นจริง และปรับตัวเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้มากขึ้น

3. มีความทันสมัย (Modern) โดยการก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ และต้องก้าวทันคู่แข่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องพร้อมที่จะนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพื่อจะได้เพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

4. มีการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ผู้บริหารมืออาชีพควรคำนึงถึงผลประโยชน์ระยะยาวขององค์กร โดยการให้ความสำคัญแก่การวิจัยและพัฒนา เพื่อปรับปรุง และพัฒนารูปแบบการทำงานให้แก่องค์กร ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการพัฒนาเป็นหัวใจขององค์กรที่เป็นภารกิจสำคัญ ซึ่งผู้บริหารต้องกระทำอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

5. เป็นนักสู้ (Determined fighter) เพราะโลกในยุคไร้พรมแดน แม้จะมีการพึ่งพาอาศัยกันแต่ก็มีการแข่งขันต่อสู้ในเชิงเศรษฐกิจควบคู่กันไปด้วย ทำให้ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องมีความพร้อมที่จะแข่งขันกับนานาชาติในระดับโลกทุกรูปแบบ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้น ก็พร้อมจะเผชิญกับความไม่แน่นอนที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งในมุมบวกและมุมลบ โดยผู้บริหารจะต้องสามารถปรับตัวและแก้ไขสถานการณ์ที่เลวร้าย ให้กลายเป็นดี

6. เป็นนักประสาน (Coordination) ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องสามารถประสานทุกฝ่ายเข้าหากันเพื่อจะได้ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีบทบาทร่วมกับภาครัฐในการประสานประโยชน์ของส่วนรวมร่วมกันเพื่อจะได้ขจัดปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อภารกิจเจริญเติบโตของประเทศชาติโดยรวม

7. มีจรรยาบรรณ และจริยธรรม (Ethics) ผู้บริหารมีอาชีพควรมีความรับผิดชอบในวิชาชีพ และมีจริยธรรมและคุณธรรมสำหรับเป็นกรอบแนวคิด ในทางปฏิบัติผู้บริหารควรประพฤติและปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อสร้างศรัทธาโดยการยึดมั่นในธรรมะ ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ใน ทางมิชอบ ยึดหลักการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ไม่ละทิ้งอุดมการณ์โดยหวังผลประโยชน์อันมิควรได้ สังคมจะได้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหลักสูตร “ผู้บริหารสถาน ศึกษา มีอาชีพ” โดยกำหนดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพไว้ 6 ประการ ดังนี้ (วีระ ประเสริฐศิลป์, 2546)

1. การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม ในเรื่องต่อไปนี้ คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารมีอาชีพ การบริหารบุคคลตามแนวคิดของศาสนา การบริหารจัดการภูมิปัญญาไทย เพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาตนและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และมีบุคลิกภาพดี ปรับตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. การเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ ในเรื่องต่อไปนี้ การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ การจัดและใช้ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดระบบเครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ

3. การเป็นผู้นำด้านวิชาการ ในเรื่องต่อไปนี้ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อความเป็นเลิศ การพัฒนา รูปแบบกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาครูตามแนวปฏิรูปการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ และ 3.5 การประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4. การเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการ ในเรื่องต่อไปนี้ การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารความขัดแย้ง การบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และ เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่

5. การเป็นผู้นำด้านสังคมและชุมชน ในเรื่องต่อไปนี้ การบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อชุมชน และ สังคม การบริหารในบริบทที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม การเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ในเรื่องการพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นผู้บริหารมีอาชีพ

กนกอร สมปราชญ์ (2563) ได้สรุปไว้ว่า การเป็นผู้บริหารมีอาชีพเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในงานที่ปฏิบัติ ดูแลเพื่อให้ได้รับการยอมรับ ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้เกิดความศรัทธา และต้องมีวิสัยทัศน์ที่ดี เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อองค์กร นักเรียน และครู มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือทั้งทางกาย ทางใจ และการปรับตัว โดยมีเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทการบริหาร และการจัดการศึกษา ได้แก่ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การส่งเสริม พัฒนาครู และบุคลากร การสร้างแรงจูงใจ การเป็นผู้นำอำนวยการความสะอาด การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย และ นวัตกรรม การส่งเสริมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล

3. การสังเคราะห์องค์ประกอบหลักผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบหลักของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ผู้เขียนจึงได้สังเคราะห์เนื้อหาจากแนวคิดของนักการศึกษา พบว่า ได้องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพ (Professional Knowledge) 2) สมรรถนะความเป็นมืออาชีพ (Professional Competency) 3) จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ (Professional Value) ทั้ง 3 ข้อ มีค่าความถี่ 8 เท่ากัน และ 4) บุคลิกภาพ (Personality) ค่าความถี่ 6 ซึ่งองค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบนี้ เชื่อมั่นว่ามีความครอบคลุมภารกิจ หรือหน้าที่ของความเป็นผู้บริหารโรงเรียน

1) ความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ (Professional Knowledge)

การเป็นบริหารมืออาชีพเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในงานที่ปฏิบัติ ดูแลเพื่อให้ได้รับการยอมรับ ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้เกิดความศรัทธา และต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อองค์กร นักเรียน และครู โดยมีเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทการบริหารและการจัดการศึกษา ได้แก่ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากร การสร้างแรงจูงใจ การเป็นผู้อำนวยการความสะอาด และการประสานความสัมพันธ์ของทุกฝ่าย และสรุปได้ว่า ความรู้ ความเข้าใจในวิชาชีพ (Professional Knowledge) ของผู้บริหารมืออาชีพ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การสร้างเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผล 5) เทคนิคการบริหารจัดการใหม่ ๆ 6) การจัดการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผัน และ 7) เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น

2) ลักษณะผู้บริหารของความเป็นมืออาชีพ (Professional Competency)

สมรรถนะ เป็นคุณลักษณะความสามารถของบุคคลที่แสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลให้บุคคลปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ สามารถวัดและสังเกตเห็นได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่ง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน อาจเกิดจากพรสวรรค์ หรือสร้างขึ้นได้โดยการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมและการพัฒนา สมรรถนะมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและองค์กร เพราะสมรรถนะมีความสัมพันธ์กับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การออกแบบและการจัดการเชิงกลยุทธ์ ทักษะการคิดและสติปัญญา ทักษะความเป็นผู้นำ รวมถึงการจัดระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และสามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะไปใช้ในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ การวางแผนสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายค่าตอบแทน เป็นต้น สมรรถนะสามารถจำแนกได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ สมรรถนะในองค์กร (Organization Competencies) สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) และสมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) องค์ประกอบของสมรรถนะ ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ (Knowledge) 2) ด้านทักษะ (Skills) และคุณลักษณะอื่น ได้แก่ แรงจูงใจ (Motives) ลักษณะเฉพาะ (Traits) หรือ ลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal

Characteristics) ภาพลักษณ์ (Self-image) หรือ มโนทัศน์ในตน (Self-concept) ค่านิยม (Values) พฤติกรรม (Behaviors) และ เจตคติ (Attitude) องค์ประกอบดังกล่าวอาจเกิดจากสามารถของบุคคลนั้น ๆ เอง หรือความสามารถที่สร้างขึ้นภายหลังจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ในการทำงาน 9 สมรรถนะที่สำคัญสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ โดยเฉพาะผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) รู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ 2) มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ 3) มีคุณภาวะทางอารมณ์ 4) มีมนุษยสัมพันธ์เป็นเลิศ 5) ผู้ประสานสืบทอด 6) ตัดสินใจเฉียบคม 7) พัฒนาทีมงาน 8) บริหารแบบมีส่วนร่วม และ 9) คุณธรรมนำชีวิต

3) จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ (Professional Value)

จรรยาบรรณต่อตนเอง ประกอบด้วย 1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ประกอบด้วย 1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ประกอบด้วย 1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า 3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ 3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ 4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดที่ขัดต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และ 5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ประกอบด้วย 1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ จรรยาบรรณต่อสังคม ประกอบด้วย 1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4) บุคลิกภาพ (Personality)

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพนั้นจะต้องประกอบด้วยหลากหลายความเป็นผู้นำ ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ และถึงพร้อมด้วยคุณลักษณะ ประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ 1. ภูมิรู้ 2. ภูมิธรรม 3. ภูมิฐาน และ 4. มีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งบุคลิกภาพทางกาย ทางอารมณ์และจิตวิทยา ทางสังคมและทางสติปัญญา ประกอบด้วย 4.1 บุคลิกภาพทางกาย แบ่งเป็นองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ ประการแรก คือ รูปลักษณ์ภายนอกของผู้บริหารซึ่งเป็นสิ่งที่ปรากฏแก่สายตาผู้คน ความสะอาดของร่างกาย เป็นความสำคัญอันดับแรก การแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับตำแหน่ง วัย และสถานการณ์ มีความสำคัญอันดับต่อมาสองสิ่งนี้ประกอบกันเข้าเป็น

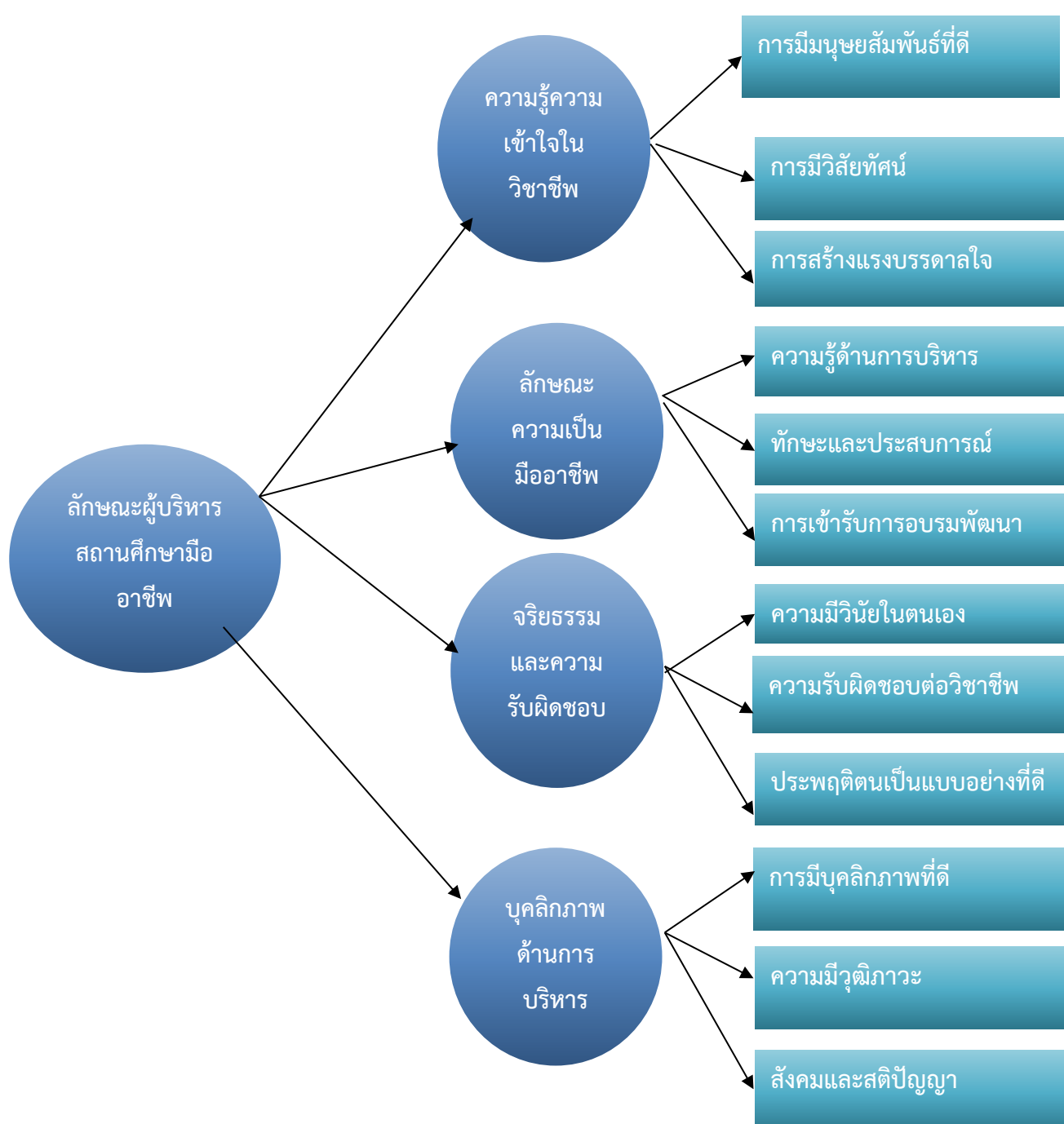
บุคลิกภาพภายนอกของบุคคลนั้น ๆ บุคลิกภาพส่วนนี้ จะเป็นตัวสื่อสารให้บุคคลที่พบเห็นรู้จักท่านในเรื่องต่าง ๆ คือ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ฐานะทางเศรษฐกิจ ชนชั้นในสังคม จากสายตาของเขาเอง โดยไม่ต้องใช้ภาษาพูด ด้านวิชาการบางท่านเรียกสิ่งนี้ว่า การสื่อสารที่ไร้ศัพท์ ผู้บริหารที่ขาดการสื่อสารที่ไร้ศัพท์นี้อาจจะสื่อสารให้ผู้พบเห็นเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ของท่านผิดไปจากความจริงได้ ประการที่สองคือ บุคลิกภาพภายใน ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการพูดการโต้ตอบที่ดี มีความฉลาดแหลมคมในการสนทนา เป็นผู้นำกลุ่มได้ และต้องมีข้อมูลอย่างเพียงพอ เพื่อประกอบการตอบโต้อย่างแหลมคมได้ ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องอ่านหนังสืออยู่เสมอจะได้ทันสมัย และไวต่อการสื่อสารทางภาษาพูดอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบย่อยสองประการนี้รวมกันเป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพทางกายของผู้บริหาร ที่จะก่อให้เกิดการยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชา 4.2 บุคลิกภาพทางอารมณ์และจิตวิทยา ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพดีต้องเป็นผู้มีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่หุนหันุนใจ อดทน บ่นว่าตลอดเวลา มีความกล้าหาญในการเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ อย่างไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักขมเสีย พุดจาโน้ม น้าวใจคนให้ทำงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน สังคม หรือประเทศชาติได้ และมีจิตใจที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพดี ต้องรักษาอารมณ์ได้ ทนต่อความกดดันเหนื่อยล้า ทนเสียต่อว่าและความว่าห่วยได้มากกว่าผู้อื่น ทั้งต้องระงับความโกรธได้อย่างรวดเร็ว มีเมตตาธรรมและความสงบสันติอยู่ในใจอย่างเปี่ยมล้น เห็นคนทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ไม่ใช่เห็นใครก็มองเป็นศัตรู ผู้รุกรานไปเสียทั้งหมด 4.3 บุคลิกภาพทางสังคม ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการศึกษาหาความรู้ในพิธีการต่าง ๆ ตามบรรทัดฐาน (Norms) ของสังคม เพื่อจะได้ปฏิบัติตามมารยาทสากลได้อย่างถูกต้อง สามารถเป็นตัวช่วยให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดทั้งคนรอบข้างได้ และ 4.4 บุคลิกภาพทางสติปัญญาหรือการปรับตัว ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพดี ต้องมีความรู้ มีความสามารถ มีความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พอที่จะเป็นผู้นำกลุ่ม สามารถคิดสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาได้ เข้าใจวิธีการปรับตัวเข้ากับสังคม ซึ่งอาจสรุปได้ว่าสติปัญญาและความรอบรู้ในวิชาชีพของผู้บริหาร เป็นสิ่งสำคัญมากในการบริหาร

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น ผู้เขียนนำไปสู่การสังเคราะห์กำหนดเป็นองค์ประกอบย่อย ขององค์ประกอบย่อยทั้ง 4 องค์ประกอบ สำหรับองค์ประกอบหลักข้อที่ 2 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพ (Professional Competency) กล่าวโดยสรุปได้นิยามเชิงปฏิบัติการ ดังนี้ การออกแบบและการจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) กำหนดวิสัยทัศน์ 3) กำหนดพันธกิจ 4) กำหนดวัตถุประสงค์ ทักษะด้านการคิด และสติปัญญา ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินสถานการณ์ 2) การคิดสร้างสรรค์ 3) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา 4) การพัฒนานวัตกรรมและนวัตกรรม การจัดระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ประกอบด้วย 1) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 3) เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะความเป็นผู้นำ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) ภาวะผู้นำทางการเรียนรู้ 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

1) วิเคราะห์สภาพปัญหา/วิเคราะห์ความเสี่ยง 2) ประเมินค่าความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญ 3) วางแผนและสื่อสารเพื่อตอบสนองความเสี่ยง และ 4) ประเมินและเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม

องค์ความรู้ใหม่

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นนักการบริหารการศึกษาที่มีอาชีพผู้เขียนได้พบองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถแสดงออกเป็นแผนภาพได้ดังนี้

อธิบายองค์ความรู้

การอธิบายองค์ความรู้ใหม่คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในสถานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ ด้านลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบ และด้านบุคลิกภาพ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบอธิบายได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีวิสัยทัศน์ในการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน ขององค์กรได้อย่างแม่นยำ มีการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่

2. ด้านลักษณะความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความความรู้และเทคนิคการบริหารงานใหม่ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะกับความชำนาญในการบริหารงานทุกด้าน และเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความทางการบริหารใหม่ๆ อยู่เสมอ

3. ด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวินัยในตนเองเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ตนเอง และแสดงความประพฤติที่ดีให้สมกับสถานภาพของตนเอง

4. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบุคลิกภาพที่ดี รักษาความมั่นคงในอารมณ์ของตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ รวมทั้งมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา และการสังเคราะห์ออกมาในรูปแบบนวัตกรรมได้

สรุป

ผู้บริหารมืออาชีพในสถานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ ด้านลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบ และด้านบุคลิกภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราชญ์. (2563). *ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารการศึกษา*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิรินทร์ แสกระโทก. (2551). *การศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยเศรษฐ์ พรหมศรี. (2549). *ผู้บริหารแห่งอนาคต*. กรุงเทพมหานคร: สุานบุ๊คส์.
- ถวิล อรัญเวช. (2544). *นักบริหารมืออาชีพในยุคเขตพื้นที่การศึกษา*. *วารสารวิชาการ*. 4 (2), 15-19.
- ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2546). *มนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: อินฟอร์มีเดีย บุ๊คส์.
- วีระ ประเสริฐศิลป์. (2546). *ผู้บริหารมืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษา.
- สมชาย เทพแสง และอรจิรา เทพแสง (2549). *ผู้นำยุคใหม่ : หัวใจของการปฏิรูป*. นนทบุรี: เกรทเอดดูเคชั่น.
- สมาน พงษ์จำนงค์. (2547). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *สภาพและปัญหาการบริหารและการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐาน การศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม.
- หวน พินธุพันธ์. (2549). *การบริหารการศึกษา: นักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี: พินธุพันธ์การพิมพ์.
- Hoy & Miskel. (2003). *Education administration: Theory research & practice*. 4th ed.. Singapore: McGraw-Hill.
- Tayloy, (2005). *restoring our competitive edge*. New York: John Wiley & Sons.

การบูรณาการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย ของนักเรียน
มัธยมศึกษา โรงเรียนจตุรสถวิทยาคาร จังหวัดชัยภูมิ
**Integrating learning about civic duties according to the democratic method of
secondary school students Chatturat Wittayakarn School
Chaiyaphum Province**

กุลภา พันธุ์เสนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
Koonlapha Phansana
Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand
E-mail1 : kulpha6@gmail.com

Received: May 9, 2023; Revised: June 28, 2023; Accepted: July 1, 2023

บทคัดย่อ

ความสำคัญของปัญหาการเรียนที่จะประสบความสำเร็จที่ดีและมีผลการเรียนที่พัฒนาขึ้น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเป็นฐานหรือมีโน้ตทางสู่ความสำเร็จ หรือ คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ คุณ
เครื่องสำเร็จสมประสงค์ คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถี
ประชาธิปไตยแบบบูรณาการ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้
รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ
อายุ และระดับชั้นที่ศึกษา

รูปแบบการวิจัยการวิจัยนี้เป็นวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี
(mixed methods) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักเรียนโรงเรียนจตุรสถวิทยาคาร อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดย
ผู้วิจัยได้เลือกจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 174 คน และ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 17 คน
สถิติที่ใช้ในการวิจัย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (One – way ANOVA

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตย
แบบบูรณาการโดยใช้หลัก ของ นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจตุรสถวิทยาคาร อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดย
ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มาก

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบระดับการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่
พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการโดยของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจตุรสถวิทยาคาร อำเภอ
จตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ อายุและ ระดับชั้นการศึกษา มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ คือ การบูรณาการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา เกิดจากหลักวิชาหน้าที่พลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย ผลลัพธ์ที่ออกมา ได้แก่ การถ่ายทอดองค์ความรู้ การสร้างองค์ความรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้

สรุปโดยย่อ การจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบระดับการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : บูรณาการ; วิถีประชาธิปไตย; การจัดการเรียนรู้

Abstract

The importance of academic problems in achieving good success and improved academic performance. of secondary school students as the base or concept of the road to success or the key to success You have achieved your goal. Morality that leads to the success of the intended results

The objectives of this research are 1) to study the learning management of the subject of civic duties. According to the integrated democratic method of junior high school students and 2) to compare learning arrangements for the subject of civic duties. according to the integrated democratic method of middle school students classified by gender, age, and level of education

The research format of this research is quantitative research and qualitative research is a mixed methods research. The sample group studied is Students at Chatturat Wittayakarn School, Chatturat District, Chaiyaphum Province The researcher selected from 174 students in Mathayom 1 - 3 and the target group 17 people. Statistics used in the research were frequency, percentage, mean and standard deviation (One - way ANOVA).

Research results according to objective number 1: Organizing learning in the subject of civic duties. According to the integrated democratic method using the principles of secondary school students at Chatturat Wittayakarn School, Chatturat District, Chaiyaphum Province. Overall, there is a high level of satisfaction. When considering each aspect, it was found that All aspects were at a high level of satisfaction.

Research results according to objective number 2: Comparing the level of learning management in the subject of civic duties. According to the integrated democratic way of secondary school students at Chatturat Wittayakarn School, Chatturat District, Chaiyaphum Province, classified by gender, age and educational level. There were no differences in satisfaction levels.

The findings from this research are the integration of democratic civics learning among secondary school students. It arises from the principles of civic duty according to democratic methods. The results include the transfer of knowledge. knowledge creation and knowledge development

Brief summary of learning management for the subject of civic duties according to the integrated democratic method Overall, there is a high level of satisfaction. All aspects were at

a high level of satisfaction. Comparison of learning management levels in the civic duties subject. according to the integrated democratic method Not significantly different.

Keywords: integration; democratic way; learning management

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดหมายของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวนี้ นักเรียนจำเป็นต้องมีการดำเนินชีวิตประจำวันที่สามารถพัฒนาตนเองได้ทั้งความรู้และคุณธรรม จริยธรรม ให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นทั้งทางกาย วาจา และใจ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะปลูกฝังและพัฒนาให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองในการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตย

ดังนั้น การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนจตุรัสวิทยาการ อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จึงมีความสำคัญและจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อนักเรียน พร้อมทั้งเป็นแนวทางที่ดีต่อการพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีความคาดหวังว่าการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน และสถาบันการศึกษาสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการจัดการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการ ของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนจตุรัสวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนจตุรัสวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ อายุ และระดับชั้นที่ศึกษา

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามวิธีการจัดการเรียนรู้ได้ 3 รูปแบบดังนี้ 1) การถ่ายทอดความรู้ (Transmission Approach) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กันมานานเป้าหมายเพื่อสืบทอดความรู้ อารยธรรม วัฒนธรรมประเพณี ทักษะฝีมือเพื่อให้คงอยู่ต่อไป ประกอบกับต้องการกำลังคนในระบบอุตสาหกรรมจึงเน้นความเก่ง คนเก่ง การถ่ายทอดใช้รูปแบบวิธีสอน (Teaching) การฝึกฝน (train) การกล่อมเกล่าให้เกิดศรัทธาและเชื่อฟัง (Tame) ครูจะเป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้ (Teacher Centered Development) สำนักไหน โรงเรียนไหน หรือครูคนไหนเก่ง นักเรียนจะหลั่งไหลไปเรียน เกิดการแข่งขันการเข้าเรียนในโรงเรียนดัง เป็นค่านิยมของสังคมมานาน 2) การสร้างองค์ความรู้ (Transformational Approach) หรือ (Constructionist) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่คาดหวังว่าจะยกระดับศักยภาพของประชาชนให้พึ่งพาตนเองได้หลังจากที่พึ่งพาผู้อื่นโดยเฉพาะเจ้าของกิจการ รัฐบาล ฯลฯ มานานจนเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำและความยากจน การว่างงาน เกิดปัญหาสุขภาพ ฯลฯ โดยพยายามจะให้ผู้เรียนลดการเรียนรู้ที่ต้องพึ่งพาครู โรงเรียน หรือสถาบันไปสู่การพึ่งพาตนเองในการแสวงหาความรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านสื่อ (Media) นวัตกรรม(Innovation) และเทคโนโลยี (Technology) การเรียนรู้จะเน้นการเรียนรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง ภายใต้การอำนวยความสะดวกของครูผ่านสื่อและนวัตกรรมแต่อำนาจการจัดการยังเป็นอำนาจของครูแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทและส่วนร่วมมากขึ้น และ 3) การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่สู่ปัญญาวิวัฒน์ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย (Transactional Approach) ผลการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์และวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างยิ่งและรวดเร็ว ศักยภาพของประชาชนต้องได้รับการพัฒนาทักษะและวิถีการดำเนินชีวิตใหม่ ในสังคมแห่งชีวคุณธรรม (Bio-Ethic) การศึกษาถึงเวลาต้องปรับเปลี่ยน มุมมอง วิธีคิด รูปแบบการให้การศึกษาแนวใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนสู่ขีดจำกัดของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีศักยภาพสูง

เพื่อเป็นที่พึงของสังคมให้มีโอกาสเรียนรู้เต็มศักยภาพ โดยรูปแบบที่พัฒนานั้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
สู่สังคม 4.0

2. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ขั้ววัดสมรรถนะสำคัญของ
ผู้เรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิค
การสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตาม
มาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นการออกแบบการจัดการเรียนรู้อาจ
จึงเป็นกระบวนการวางแผนการเรียนการสอนอย่างมีระบบ โดยมีการวิเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้ ทฤษฎี
การเรียนการสอน สื่อกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงการประเมินผล เพื่อให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้สู่
ผู้เรียน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนวางแผนการสอน
อย่างมีระบบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดหมาย และประสบความสำเร็จผู้สอนต้องพิจารณา
หลักการในการออกแบบการเรียนการสอน คือ

1. การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนี้เพื่อใคร ใครเป็นผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมาย
ผู้ออกแบบควรมีความเข้าใจและรู้จักลักษณะของกลุ่มผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายในการเรียนรู้อีกระดับหนึ่ง
2. ต้องการให้ผู้เรียนเรียนอะไร มีความรู้ความเข้าใจ และ/หรือ มีความสามารถอะไร ผู้สอน
จึงต้องกำหนดจุดหมายของการเรียนการสอนให้ชัดเจน
3. ผู้เรียนจะเรียนรู้เนื้อหาวิชานั้น ๆ ได้ดีที่สุດอย่างไร ควรใช้วิธีการและกิจกรรมการเรียนรู้
อะไรที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ และมีสิ่งใดที่ต้องคำนึงถึงบ้าง
4. เมื่อผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการเรียน จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนมีการเรียนรู้เกิดขึ้น และ
ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ จะใช้วิธีใดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

การออกแบบการเรียนรู้แบบทั่วไปนำไปสู่การเรียนรู้ที่มี ลักษณะเป็น **Passive learning** เพราะ
ผู้เรียนไม่มีความรู้สึกว่าตนเอง เป็นเจ้าของการเรียนรู้ (**Ownership**) ถึงแม้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้จะตื่นเต้น
และท้าทายเพียงใด แต่ก็ยังเป็นเพียงความตื่นเต้นท้าทายเพียงชั่วคราว ขาดความยั่งยืนเสริมสร้างการเรียนรู้ในระยะ
ยาว

1. วิเคราะห์ **Passion** ของผู้เรียน ว่าอะไรที่สามารถ กระตุ้นผู้เรียนให้มี **Passion** ในการเรียนรู้
ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะมีสิ่งกระตุ้นแตกต่างกัน หากผู้สอนค้นพบสิ่งกระตุ้น **Passion** ดังกล่าวจะเป็นจุดเริ่มต้น
ของพฤติกรรมการเรียนรู้อันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ความกระตือรือร้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น
2. วิเคราะห์สาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับ **Passion** ของผู้เรียน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ
สาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความความสงสัยใคร่รู้ของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ

Passion จะช่วยทำให้ผู้เรียนใช้พื้นที่การเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง ตรงกันข้ามหากกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับ Passion ผู้เรียนจะมีพฤติกรรมไม่อยากเรียนรู้

3. วิเคราะห์ Platform และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ช่วยทำให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่จะ เรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของตนเอง (หลายเส้นทาง เป้าหมายเดียวกัน) สำหรับ Platform การเรียนรู้นั้น อาจจะเป็นการเรียนรู้บนโลกออนไลน์ การเรียนรู้ที่โรงเรียน การเรียนรู้ที่บ้าน การเรียนรู้ที่ชุมชน ส่วนวิธีการเรียนรู้ควรเน้นวิธีการเรียนรู้ตามแนวทาง Active learning ในทุก Platform เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ สะท้อนคิด และถอดบทเรียนเป็นแก่นของความรู้ซึ่งการถอดบทเรียนจะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้เชิงลึก

4. เตรียมทรัพยากรการเรียนรู้ สำหรับการเรียนรู้ในแต่ละ Platform และวิธีการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกพื้นที่การเรียนรู้ของตนเองในลักษณะการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personalized learning) หรือการเรียนรู้ที่ตอบสนอง ความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีจิตใจจดจ่อและมุ่งมั่นอยู่กับการเรียนรู้ของตนเอง

5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะเปิดพื้นที่การเรียนรู้ ทั้ง 5 ประการ ได้แก่ 1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกแบบและใช้วิธีการเรียนรู้ของตนเอง 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินเพื่อพัฒนาตนเอง 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวม และ 5) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนคิดตนเอง เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ครั้งใหม่ หากผู้สอนเปิดพื้นที่การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้มากเท่าใด การเรียนรู้ เชิงลึกจะเกิดขึ้นได้มากเท่านั้น

6. ประเมินประสิทธิภาพของ Platform และวิธีการเรียนรู้ ที่ผู้สอนได้ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ว่าสามารถตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินในส่วนนี้จะนำไปสู่ การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีพื้นที่การเรียนรู้มากขึ้น

สรุปได้ว่า การออกแบบการเรียนการสอน ควรมีการวางแผนเพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนเป็นใคร มีคุณลักษณะพื้นฐานอย่างไร กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนครั้งนั้นอย่างไร จะใช้วิธีการเรียนการสอนและ กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลการเรียนอะไรบ้าง จึงจะสามารถทำให้การสอนนั้นบรรลุเป้าหมาย คือ ภายหลังเรียนแล้วรู้ เข้าใจ จดจำ นำไปใช้ ทำได้ สร้างสรรค์ สิ่งใหม่ได้เป็นต้น ดังนั้นสิ่งที่ควรพิจารณาในการออกแบบการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้เรียน วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ จุดมุ่งหมาย และการประเมิน

ความสำคัญการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นวิชาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต รวมถึงศาสนา ศิลธรรม และจริยธรรม วิชาสังคมศึกษาจึงช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร และเข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตามกาลเวลา

ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจใน ตนเองและเข้าใจผู้อื่น ยอมรับในความแตกต่าง มีคุณธรรม มีความอดทน อดกลั้น สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต มีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก อันเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของการเรียนวิชาสังคมศึกษา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสำคัญอย่างไร ความสำเร็จของการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คือ การที่ผู้เรียนเข้าใจ และนำมาใช้ในการ ดำเนินชีวิต ประจำวันได้ ให้เป็นชีวิตที่ดีงามและช่วยสร้างสรรค์สังคม ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนสังคมจึง เชื่อมโยงให้เด็กเรียนรู้การใช้ชีวิตที่ถูกต้อง อยู่อย่างมีความสุข โดยเรียนผ่านสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในห้องหรือในโรงเรียน หรือวิเคราะห์จากตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นจริงในสังคม เพื่อให้เด็กฝึกคิดวิเคราะห์ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง รู้จักตัวเอง สามารถจัดการชีวิตของตนเอง และมีวิถีชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สาระสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กันและมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

1) ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรม ของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ระบบการเมืองการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดีความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลุกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

3) เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4) ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

5) ภูมิศาสตร์ ลักษณะกายภาพของโลก แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่าง ๆ ในระบบ

ธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูล ภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

4. สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจ และปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

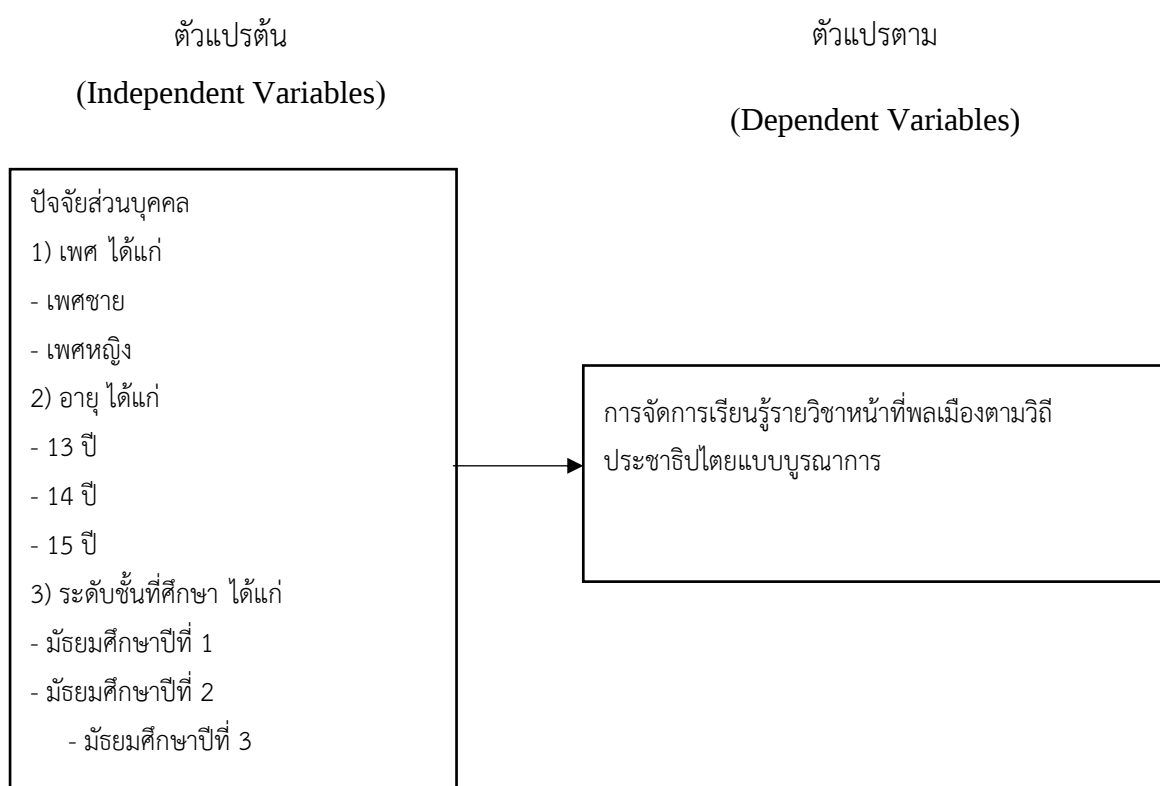
สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ มาตรฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็น ของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ วิเคราะห์ ผลกระทบที่เกิดขึ้น มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวិเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ดังนี้
จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัย และวรรณกรรมที่ผ่านมา เรื่อง “การจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย แสดงภาพกรอบแนวคิดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

เป็นวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดย (mixed methods) แบบผสมผสานวิธีระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน การจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร จังหวัดชัยภูมิ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 318 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยผู้วิจัยได้เลือกจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 174 คน โดยใช้สูตรคำนวณของเครซี & มอร์แกน (Krejcie & Morgan)

กลุ่มเป้าหมาย ในเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และครูผู้สอนโรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร จำนวน 17-21 คน ที่ทำการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยถามเกี่ยวกับระดับชั้นที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการ ของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนไว้ดังนี้ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์เพื่อการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการโดยใช้หลัก ของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนจตุรัสวิทยาคาร อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open – ended Question)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวกับระดับชั้นที่ศึกษา โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) คะแนนเฉลี่ย (Mean) แทนสัญลักษณ์ด้วย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F-test (One way ANOVA of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.22) เมื่อพิจารณาตามด้านพบว่า ทั้ง 4 ด้านมีระดับความพึงพอใจโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความคิด ตั้งใจรับรู้ในสิ่งที่เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D.=0.36) รองลงมาคือ พากเพียรในการเรียนรู้ อดทนต่อคำสั่งสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D.=0.32) รองลงมาคือ ใช้ปัญญาสอบสวน ใคร่ครวญหาเหตุผล มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.39) และมีใจรักใฝ่ใจที่จะเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.43) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้ 1) การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน, 2) การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการโดยใช้หลักนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์ความแปรปรวน การจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการโดยใช้หลัก นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน, 3) การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการโดยใช้หลัก นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์ความแปรปรวน การจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการโดยใช้หลัก นักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของ นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.22) เมื่อพิจารณาตามด้านพบว่า ทั้ง 4 ด้านมีระดับความพึงพอใจโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความคิด ตั้งใจรับรู้ในสิ่งที่เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D.=0.36) รองลงมาคือ พากเพียรในการเรียนรู้ อดทนต่อคำสั่งสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D.=0.32) รองลงมาคือ ใช้ปัญญาสอบสวน ไคร่ครวญหาเหตุผล มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.39) และ มีใจรักใฝ่ใจที่จะเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.43) ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนได้ใช้วิธีการบริหารที่เกิดจากตัวครูผู้สอนในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ มีมานะอดสาหะด้วยความเพียรพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนด้วยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสมและบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมย์ อำนวยพันธ์วิไล (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “วิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลัก ของกลุ่มโรงเรียนชาวนวลักษณ์ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร” ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลัก ของกลุ่มโรงเรียน ชาวนวลักษณ์ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

2. การจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา

1) การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของ นักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้จากการทดสอบสมมติฐานดังกล่าวนี้ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจักรัตรีวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามเพศ จะมีเพศที่แตกต่างกันก็ตามแต่ในทางความรู้สึกพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระสมชาย อดิพพโล (พลพันธ์) (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.55) 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการ ใช้ ในการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ และระยะเวลา

ในการทำงานแตกต่างกันมีความ คิดเห็นต่อการใช้ ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ส่วนครูที่มีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน แตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

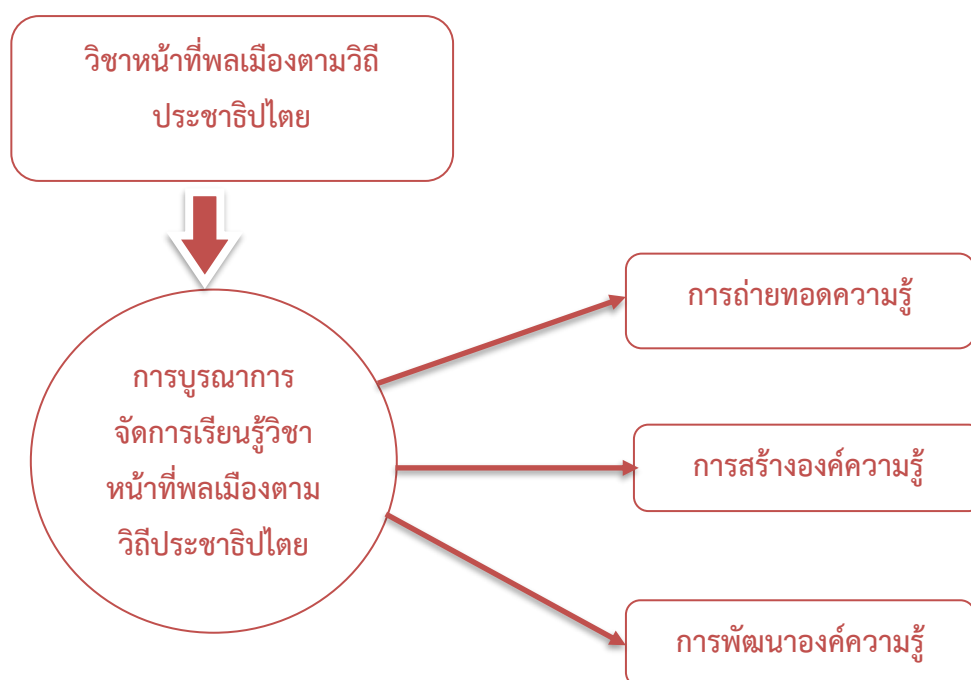
2) การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจตุรสิริวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมและรายด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์ความแปรปรวน การจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการโดยใช้หลัก นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนจตุรสิริวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน ทั้งนี้เพราะระดับอายุของนักเรียนอยู่ในวัยใกล้เคียงกันจึงทำให้เข้าใจและรับรู้ต่อการจัดการเรียนการสอนเหมือนกับ ซึ่งสอดคล้องกับธนภัทร ทวีศรี (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาญจนบุรี” ผลการศึกษาพบว่า พระสังฆาธิการมีความเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับประสิทธิผลมากที่สุดคือ ด้านสถานที่ให้บริการ รองลงมา คือ ด้านปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับสุดท้ายคือ ด้านการวางแผน ซึ่งอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พระสังฆาธิการที่มีอายุการศึกษาสามัญ การศึกษาแผนกธรรม และการศึกษาแผนกบาลีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักงาน พระพุทธศาสนา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนพระสังฆาธิการผู้มี พรรษา และ ประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ให้ครูทำการวิจัยในชั้น และนำผลการวิจัยไปแก้ไขพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

3) การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนจตุรสิริวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์ความแปรปรวน จัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนจตุรสิริวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน ทั้งนี้เพราะระดับชั้นการศึกษาของนักเรียนไม่ห่างกันมากจึงทำให้ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยโดยครูผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบัญชา ท่าทอง (2556) ได้ศึกษาการใช้หลัก พัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบตามหลัก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากและเมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ความ รับผิดชอบตามหลัก ด้านความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ความรับผิดชอบต่อหลัก ด้านการประพฤติตนเป็นคนดีความรับผิดชอบต่อหลัก ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน และประเทศชาติ ความรับผิดชอบต่อหลัก ด้านการความรับผิดชอบต่อครอบครัว และ ความรับผิดชอบต่อหลัก ด้านการศึกษา ผลการเปรียบเทียบข้อมูลการศึกษาความ รับผิดชอบตามหลัก ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จำแนกตามเพศและอาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตามห้องเรียนแผนการเรียนเกรดเฉลี่ยสะสม และสถานภาพของผู้ปกครอง พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง การบูรณาการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย โดยใช้หลักของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนจักรัศวิทยาการ จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้พบองค์ความรู้สารนำมาเสนอเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แผนภาพแสดงการอธิบายองค์ความรู้

คำอธิบายองค์ความรู้ใหม่

การบูรณาการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา เกิดจากหลักวิชาหน้าที่พลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย ผลลัพธ์ที่ออกมา ได้แก่ การถ่ายทอดองค์ความรู้ การสร้างองค์ความรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การถ่ายทอดความรู้ (Transmission Approach) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กันมานาน เป้าหมายเพื่อสืบทอดความรู้ อารยธรรม วัฒนธรรมประเพณี ทักษะฝีมือเพื่อให้คงอยู่ต่อไป ประกอบกับต้องการกำลังคนในระบบอุตสาหกรรมจึงเน้นความเก่ง คนเก่ง การถ่ายทอดใช้รูปแบบวิธีสอน (Teaching) การฝึกฝน (train) การกล่อมเกล่าให้เกิดศรัทธาและเชื่อฟัง (Tame) ครูจะเป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้ (Teacher Centered Development)

2) การสร้างองค์ความรู้ (Transformational Approach) หรือ (Constructionist) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่คาดหวังว่าจะยกระดับศักยภาพของประชาชนให้พึ่งพาตนเองได้หลังจากที่พึ่งพาผู้อื่นโดยเฉพาเจ้าของกิจการ โดยพยายามจะให้ผู้เรียนลดการเรียนรู้ที่ต้องพึ่งพาครู โรงเรียน หรือสถาบันไปสู่การพึ่งพาตนเองในการแสวงหาความรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ผ่าน สื่อ (Media) นวัตกรรม(Innovation) และเทคโนโลยี (Technology) การเรียนรู้จะเน้นการเรียนรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง ภายใต้การอำนวยความสะดวกของครูผ่านสื่อและนวัตกรรมแต่อำนาจการจัดการยังเป็นอำนาจของครูแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทและส่วนร่วมมากขึ้น

3) การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่สู่ปัญญาวิวัฒน์ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย (Transactional Approach) ผลการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล

สรุป

การจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการโดยใช้หลัก ของ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบระดับการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยแบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) โรงเรียนควรส่งเสริมการนำหลัก โดยบูรณาการตามหลักวิถีประชาธิปไตยเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ครูให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยบูรณาการตามหลักวิถีประชาธิปไตยในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ ในสถานศึกษาโดยบูรณาการตามหลักวิถีประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการตามหลักวิถีประชาธิปไตยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

ธนภัทร ทวีศรี. (2557). *ประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาญจนบุรี*.

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

บัญชา ท่าทอง. (2556). *ศึกษาการใช้หลัก พัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียา สารณ์ จำกัด

พจนานุกรมพุทธศาสน์. (2545). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. พิมพ์รวมเล่ม 3 ภาค ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จันทร์เพ็ญ.

พระธรรมปิฎก. (2539). *พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2550). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. พิมพ์รวมเล่ม 3 ภาค ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จันทร์เพ็ญ.

- พระสมชาย อติพิพโล (พลชั้นธ์). (2556). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้ ในการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.*
- เมย์ อำนวยพันธ์วิไล. (2555). *วิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลัก ของกลุ่มโรงเรียน ขานุวรลักษณ อำเภอนวนวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*

ภาคผนวก

Appendix

คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ Advice for Article Writers

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

1.1 บทความพิเศษ (Special Article) บทความทางวิชาการพิเศษ ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการอย่างเข้มข้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการในวงการวิชาการ/วิชาชีพ

1.2 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่ รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

1.3 บทความทางวิชาการ (Academic Articles) ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการมีความโดดเด่น เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่สู่สังคม

1. Types of Article Publication in the Journal

1.1 Special Article: This focuses the scholars as a target group on providing rich academic knowledge which is peer-reviewed and approved by subject-matter experts.

1.2 Research Article: This is detailed studies reporting new work and is classified as primary literature, and it has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.

1.3 Academic Article: This presents dominant academic knowledge provided new body of knowledge in the society.

2. การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ใน Journal of Sustainable Social Development ให้ผู้เขียนทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลด Template บทความวิจัย หรือ Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการเขียนบทความวารสาร เพื่อจัดเนื้อหาบทความของผู้เขียนลงใน Template โดยสามารถดาวน์โหลดได้ดังนี้

2.1.1 Template บทความวิจัย (.docx)

2.1.2 Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ (.docx)

2.2 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลดหนังสือรับรองก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Sustainable Social Development โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ (.pdf) และให้กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน พร้อมทั้งบทความที่เขียนส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสารเพื่อตรวจสอบเบื้องต้น

2.3 รอเจ้าหน้าที่ติดต่อกลับตามเอกสารที่แนบของผู้เขียนบทความที่ส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสาร เจ้าหน้าที่ส่งแบบ Google Form ให้ผู้เขียนดำเนินการตามแบบฟอร์มดังกล่าว

2.4 เจ้าหน้าที่แจ้งให้เข้าในระบบสมัครสมาชิกออนไลน์ของวารสารและ/หรือ (กรณีผู้สมัครแล้วต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2.1 และ 2.2 เช่นเดียวกัน) ถึงให้เข้าระบบได้ตามลิงค์นี้ https://sso.tci-thaijo.org/auth/realms/thaijo/protocol/openid-connect/auth?client_id=thaijo&response_type=code&scope=openid&redirect_uri=https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/openid/doAuthentication?provider=custom (สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ระบบ Thaijo) https://docs.google.com/document/d/1ehMHBWPrsJCaqDhBnNQfRIHuw-_u98_hGHVMPGH01I/edit?pli=1

เมื่อส่งบทความเข้าระบบแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการตามขั้นตอนในการจัดทำบทความให้ผู้เขียนบทความทราบตามลำดับต่อไป

2.Submission

The author shall produce the manuscript format in accordance with the guideline to authors stated in Journal of Sustainable Social Development as follows:

2.1 The author can download each template of types of the articles to arrange the content of the author's article into a Template by the following steps:

2.1.1 Template of research article (.docx)

2.1.2 Template of academic article and special article (.docx)

2.2 The author must download the certificate of the journal by (.pdf) and complete the details with the piece of writing in LINE on the webpage for initial verification.

2.3 The committee will contact back as attached documents of the author sending via LINE on the webpage and the author will receive the Google Form to complete.

2.4 The committee will dispatch the registration system to the author. In case that the author has already registered to the journal system, the author can follow step 2.1 and 2.2. The process can be reached through the link here: https://sso.tci-thaijo.org/auth/realms/thaijo/protocol/openid-connect/auth?client_id=thaijo&response_type=code&scope=openid&redirect_uri=https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/openid/doAuthentication?provider=custom (For more information, the author can access to Thaijo).https://docs.google.com/document/d/1ehMHBWPrsJCaqDhBnNQfRIHuw-_u98_hGHVMPGH01I/edit?pli=1 Once the article is submitted to the journal system, the committee will proceed the verification method and inform the author of the article.

3. การตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้เขียนควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความให้กับบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

3. Article Verification and Proofreading

The author has to realize on the importance of article guideline of the journal and its correctness with proofreading before submitting to the editorial. So doing will shorten the process of article submission and the editorial team reserves the right to rejection if article correctness is adverse based on the journal regulations.

4. รูปแบบการจัดเตรียมบทความ

4.1 สำหรับภาษาไทย บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกั้นหลังตรง ส่วนบทความภาษาอังกฤษให้ใช้แบบอักษร Times New Roman ขนาดอักษร 12 ในการจัดให้มีระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สี่ขนาดเอ 4 (A4) ระยะขอบกระดาษบน 1.5 นิ้ว, ล่าง 1 นิ้ว, ซ้าย/ขวา 1 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขหน้ากำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความไม่ควรยาวเกิน 20 หน้ากระดาษพิมพ์สี่ โดย นับรวมภาพประกอบและตาราง

4.2 ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

4.3 ชื่อผู้เขียน ตำแหน่งทางวิชาการ สาขา คณะ สังกัด/หน่วยงานของผู้ร่วมหรือที่ปรึกษาทุกคน โดยเรียงจากผู้เขียนบทความ 1 ผู้ร่วม 2,3,4 ตำแหน่งได้ชื่อเรื่อง เยื้องชิดฝั่งขวาของหน้ากระดาษ มี E – mail ที่ติดต่อในการส่งบทความได้

4.4 มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 500 คำต่อบทคัดย่อ

4.5 กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3-5 คำ

4.6 การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษรและหัวข้อย่อยขนาดเดียวกันต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ควรเว้น ระยะพิมพ์ 0.5 ช่วงบรรทัด

4.7 การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ใช้เป็นตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Network Organization) เป็นต้น

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัย
- 3) วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)
- 4) ทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)
- 5) กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)
- 6) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่ม ตัวอย่างและ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 7) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่าง ชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 8) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยง ของผลการวิจัย กับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ ศึกษาทั้งหมด
- 9) องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย (New knowledge from research) อธิบายองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จาก การวิจัยที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้
- 10) ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป
- 11) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงบรรณานุกรม เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์หนังสือ ให้ เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับและมีกรอบแนวคิดผลสัมฤทธิ์ ของบทความ
- 4) องค์ความรู้ใหม่ (New Knowledge)
- 5) บทสรุป (Conclusion)
- 6) เอกสารอ้างอิง (References)

4. Article Format Preparation

4.1 The TH Sarabun PSK font type at the size of 16 pt. is to be used throughout for Thai version and the Times New Roman font type at the size of 12 pt. employing a double-spaced for English version. The text is on A4 size standard and leaving 1.5-inch top margin, 1-inch bottom margin, and 1-inch left-right margins. Page numbers should consecutively be used throughout at the top right side of the paper. The manuscript is maximum of 20 pages including figures and tables.

4.2 Title needs in both Thai and English typed at the center.

4.3 The author details, such as academic position, major, faculty, affiliate of every co-author or supervisor, are consecutive; begin with the main author and follow by other co-authors under the title; at the center.; and end with the email.

4.4 Abstract is required in both Thai and English and should not exceed no longer than 500 words.

4.5 Keywords are required approximately 3-5 keywords.

4.6 Order of heading, the biggest heading is organized at a left-align margin; subheadings are listed in a 3-5-letter spaced after the heading and other subheadings are listed consecutively at the same point. Other headings should be typed in a 0.5-line space.

4.7 Use of numbers, abbreviations, and parentheses has to be typed in Arabic numerals; used universally (the full form is identified at first); and started with a capital letter of each word, respectively.

Research article should be organized to include the following:

- 1) Abstract
- 2) Introduction; identifying the significance of research problem
- 3) Research Objectives
- 4) Literature Review
- 5) Conceptual Framework
- 6) Research Methodology; identifying research plan of obtaining samples and sample size, instruments used, data collection, and data analysis
- 7) Results: providing based on research objectives respectively in table or chart format
- 8) Discussion; providing as the essay to identify the relationship of results, conceptual framework, and previous studies; should not be explained in item, but indicated the connection of all variables
- 9) New knowledge from research. Explain new knowledge gained from research that can be developed further.
- 10) Suggestion; stating the important conclusion, implication, and future research
- 11) References; requiring as in the footnotes in both Thai and English.

Special Article, Academic Article, should be organized to include the following:

- 1) Abstract
- 2) Introduction
- 3) Content; presenting important points consecutively with conceptual framework result of the paper
- 4) New Knowledge
- 5) Conclusion
- 6) References

5. เอกสารอ้างอิง (References)

ให้ใช้รูปแบบ APA (6th Edition) เป็นมาตรฐาน โดยสามารถตัวอย่างวิธีการเขียน เอกสารอ้างอิง ที่ถูกต้องเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของ APA <http://www.apastyle.org>

5.1 การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้นใช้ระบบ APA ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด และระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียน ปี พ.ศ. และเลขหน้า ของเอกสารที่นำมาอ้างอิงกำกับท้ายเนื้อความที่ได้ อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และผู้เขียน บทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด การอ้างอิงเป็นภาษาไทยหรือ ภาษาอังกฤษ โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

1. หากชื่อผู้แต่งอยู่หน้าข้อความที่อ้างถึงให้ใช้ชื่อผู้แต่ง (ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น ถาวร ประติติใจ (2545) หรือ Robbins, Stephen P., (1998)

2. หากชื่อผู้แต่งอยู่ท้ายข้อความที่อ้างถึง ให้ใช้ (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น

1) กรณีผู้แต่ง 1 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อผู้เขียน, ปีที่พิมพ์) เช่น (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2548) หรือ (Oakland, J, 2000)

2) กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อที่ 1 และชื่อที่ 2, ปีที่พิมพ์) เช่น (ปฏิมากร ทองเพชร และ แสงทอง งามดี, 2560) หรือ (Chandler,Ralph C. and Plano Jack C, 1982 : 3)

3) กรณีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ครั้งแรกให้เขียนชื่อผู้เขียนทั้งหมด และครั้งต่อไปให้เขียนเป็น คณะ เช่น (ชื่อผู้เขียนคนที่ 1 และคณะ, ปีที่พิมพ์) เช่น (สมศักดิ์ ประสิทธิ์ชัย และคณะ, 2561) หรือ (Argyris et al.,1972)

4) การอ้างอิงท้ายบทความ ให้ใช้รูปแบบ APA เวอร์ชัน 6 ดังตัวอย่างนี้ (<http://www.apastyle.org>)

1) หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. เช่น

1.1) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2543). 2475 การปฏิวัติสยาม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

1.2) Simon, Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2) บทความในวารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้าที่ ปรากฏบทความในวารสาร. เช่น

2.1) ฉลอง พัฒนา. (2556). การสร้างฐานความรู้ในการบริหารจัดการชุมชน. *วารสารปกครองท้องถิ่น*, 1(1), 52-67.

2.2) Jurkovich, R (1974). A Core Typology of Organization Environments. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), 380-394.

3) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

ชื่อผู้วิจัย. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ระดับของงาน. หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัย

3.1 สมพร เกษตรศิริ (2550). *การบริหารจัดการองค์กรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3.2 Jaffee, D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to Propel Thai Economy*. Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4) แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ วัน เดือน ปี. แหล่งที่มา : Url

เช่น

พีรพล หาญพิชัยยุทธ. (2553). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.buddhismth.com/index.hp?y>.

BBC New. (2016). Etnical Alzheimers or Social Advocates solution. *Online*. Retrieved May 3, 2017. from : <http://www.bbc.com/2016/ WORLD>

5) รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม. วัน เดือน ปี. สถานที่จัด. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น สมาน นิตดาทอง. (2550). การพัฒนาการเรียนรู้แห่งศาสตร์ทางการจัดการ. *เอกสารประกอบการประชุมการประสานงานชุมชน*. 25 พฤศจิกายน 2550. โรงแรมณานิมิตร. กรุงเทพมหานคร: พิสูจน์การพิมพ์.

Natthabhan, S. (2000). The Beauty of Women in Theravada Philosophy. *Nebraska Symposium on Motivation : voll. 38. Perspectives on Motivation*. 18 July 2000. Lincoln. USA: University of Nebraska Press.

6) พจนานุกรม

ชื่อหนังสือ. (ปีที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2525). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน.

Shoter Oxford English dictionary. (2002). New York: Oxford University Press.

5. In-text Citation

In-text citation system, APA style, is used in this manuscript systemized by authors last name(s), year of publication, and page numbers of the paper at before or after of the cited text as follows:

1. As the name author–date system implies, the in-text citation includes the author and date with the author names in running text and year of publication in parentheses. For instance: Research by **Chester L, (1938)** supported...

2. As the name author–date system implies, the in-text citation includes the author and year of publication inside parentheses. For instance:

2.1 In case the author has only one cited author, it must be **(Borel, 2016)**.

2.2 In case the author has two cited authors, it must be used an ampersand (&) between names for a work with two authors: **(Grazer and Fishman, 2015)**.

2.3 In case the author has 3 or more cited authors, it must be used an ampersand (&) before the last author: **(Argyris et al., 1972)**.

Reference Writing

At the end of the pieces of the article, you, as the author, need a list of materials that you have used or referred to followed by APA style as follows:

1. Book

Author(s). (Year of publication). *Title*. (Edition). Place of Publication: Press' Name.
Simon, Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2. Journal Article

Author(s). (Year of publication). *Title*. *Name of the Journal*, Year (Volume), Article Page (p.) Number (first page-last page).

Jurkovich, R (1974). A Core Typology of Organization Environments. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), 380-394.

3. Dissertation/Thesis/Thematic Paper/Research Report

Author(s). (Year of publication). *Title*. Level of the Writing Piece. Affiliate: University name.

Jaffee, D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to Propel Thai Economy*. Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4. Website

Author(s). (Year of publication). *Title*. *Online*. accessed Year Month Date. Available from: URL.

BBC New. (2016). Ethical Alzheimers or Social Advocates solution. *Online*. Retrieved May 3, 2017. from : <http://www.bbc.com/2016/ WORLD>

5. Proceeding

Author(s). (Year of publication). *Title*. *Conference Title*. Date Month Year of the Conference. Venue. Place of Publication: Press' Name.

Natthabhan, S. (2000). The Beauty of Women in Theravada Philosophy. *Nebraska Symposium on Motivation : vol. 38. Perspectives on Motivation*. 18 July 2000. Lincoln. USA: University of Nebraska Press.

6. Dictionary

Name of the Dictionary Book. (Year of publication). Place of Publication: Press' Name. *Shoter Oxford English dictionary*. (2002). New York: Oxford University Press.

6. ส่วนภาพประกอบ (Figure) และส่วนตาราง (Table)

ภาพประกอบและตารางควรมีเท่าที่จำเป็น โดยพิมพ์หน้าละ 1 ภาพ หรือ 1 ตาราง สำหรับคำบรรยายภาพและตารางให้พิมพ์เหนือภาพหรือตาราง ส่วนคำอธิบายเพิ่มเติมให้ใส่ใต้ภาพหรือตาราง

6. Illustration section (Figure) and table section (Table)

Illustrations and tables should be as sparse as necessary. Print 1 image or 1 table per page. For captions and tables, type them above the image or table. As for additional explanation, put it under the picture or table.

7. ลิขสิทธิ์

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้เขียนทุกท่านต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มใบมอบลิขสิทธิ์บทความให้แก่วารสาร พร้อมกับบทความต้นฉบับที่ได้แก้ไขครั้งสุดท้าย นอกจากนี้ ผู้เขียนทุกท่านต้องยืนยันว่าบทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์นั้น ได้ส่งมาตีพิมพ์เฉพาะใน **Journal of Sustainable Social Development** เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากมีการใช้ภาพหรือตารางของผู้เขียนอื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้เขียนต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อบรรณาธิการ ก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์ ทั้งนี้หากผู้เขียนไม่ปฏิบัติตามฐานข้อมูลดังกล่าวให้ผู้เขียนรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว วารสารจะไม่รับผิดชอบต่อทุกกรณี

7. Copyright

To comply with copyright law All authors must sign the form granting copyright to the journal. together with the final edited version of the original article. In addition, all authors must confirm that the original article submitted for publication is It has been submitted for publication only in the Journal of Sustainable Social Development. If another author's image or table has been used in another publication, The author must first request permission from the copyright owner. along with showing the book that has been approved to the editor Before the article is published However, if the author does not comply with the said database, the author is solely responsible. The journal is not responsible in all cases.

หนังสือรับรอง

ก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Sustainable Social Development

เรียน บรรณาธิการ Journal of Sustainable Social Development

ตามที่ ข้าพเจ้า.....
ได้ส่งบทความเรื่อง.....
.....
.....
.....

เพื่อตีพิมพ์ใน Journal of Sustainable Social Development

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมานี้ (ถ้ามี) นี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์หรือไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วมยอมรับหลักเกณฑ์การพิจารณาต้นฉบับ ทั้งยินยอมให้กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมนี้ขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้แก่ **บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด** หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ กราฟ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง และหรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม/ยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

หาก กองบรรณาธิการ Journal of Sustainable Social Development ตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าวไม่เป็นความจริง กองบรรณาธิการ Journal of Sustainable Social Development มีสิทธิยกเลิกบทความของผู้นิพนธ์ออกจาก Journal of Sustainable Social Development ได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้นิพนธ์ทราบล่วงหน้า และผู้นิพนธ์ทุกท่านขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 1)

.....
(.....)

ลงนามผู้เขียนร่วม (ชื่อที่ 2)

.....
(.....)

ข้อมูลติดต่อ (เฉพาะผู้เขียนหลัก)

Facebook :

ID : Line

E : mail

เบอร์โทร

หมายเหตุ: ให้ผู้เขียนหลักและผู้เขียนร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้เขียนมากกว่า ท่าน สามารถเพิ่มเติมรายชื่อผู้ลงนาม 2
ข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้เขียนบทความทั้งหมด

Certification Letter
Before Submission to Journal of Sustainable Social Development

Dear The Editor of Journal of Sustainable Social Development

As I am

has submitted the paper entitled

.....
.....
.....

for publication in Journal of Sustainable Social Development

With this occasion, I and the team certify that this submitted paper has it has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals. We agree to all regulations of the original paper. We consent that the right for consideration, any incorrect, incomplete, or false statement of this paper furnished by me and the team will be considered as just cause for rejection of this application or dismissal from the editorial team. Herewith, the editorial team is authorized for the published paper with full authority to Department of Journal of Sustainable Social Development. In case it is an unexpected situation of any accusations about picture, graph, message, and or opinion in this paper, we consent to be solely responsible for all cases.

If the editorial team of Journal of Sustainable Social Development has found that some evidences are inaccurate and unauthentic, the editorial team is authorized to negate the submitted paper immediately without any notice in advance. The author certifies and consents such agreement with the signature at the bottom of this certification letter.

Main Author Sign (1st Name)

Co-author Sign (2nd Name)

.....
(.....)

.....
(.....)

Contact (Main Author)

Facebook:

LINE ID:

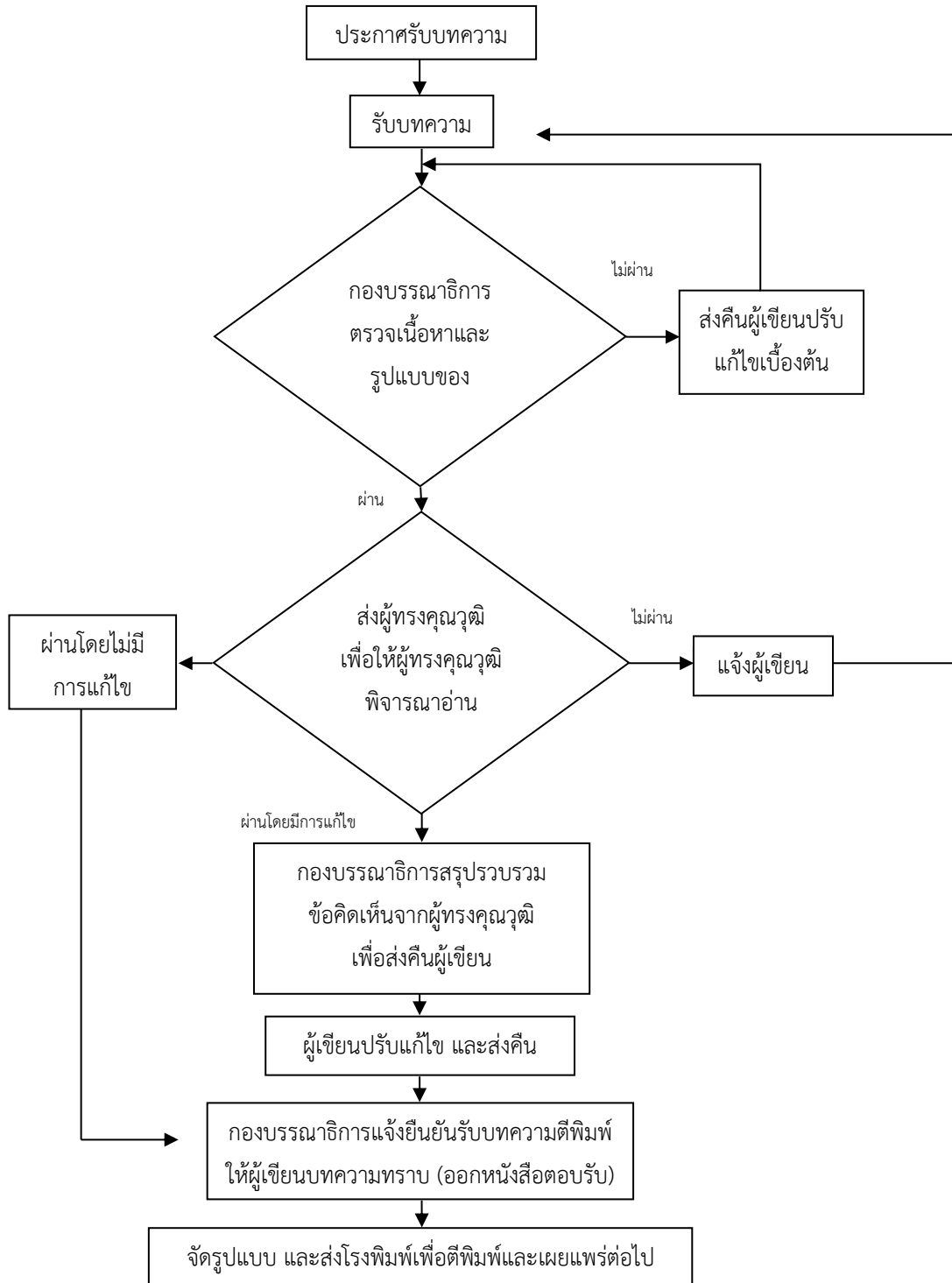
E-mail:

Tel.:

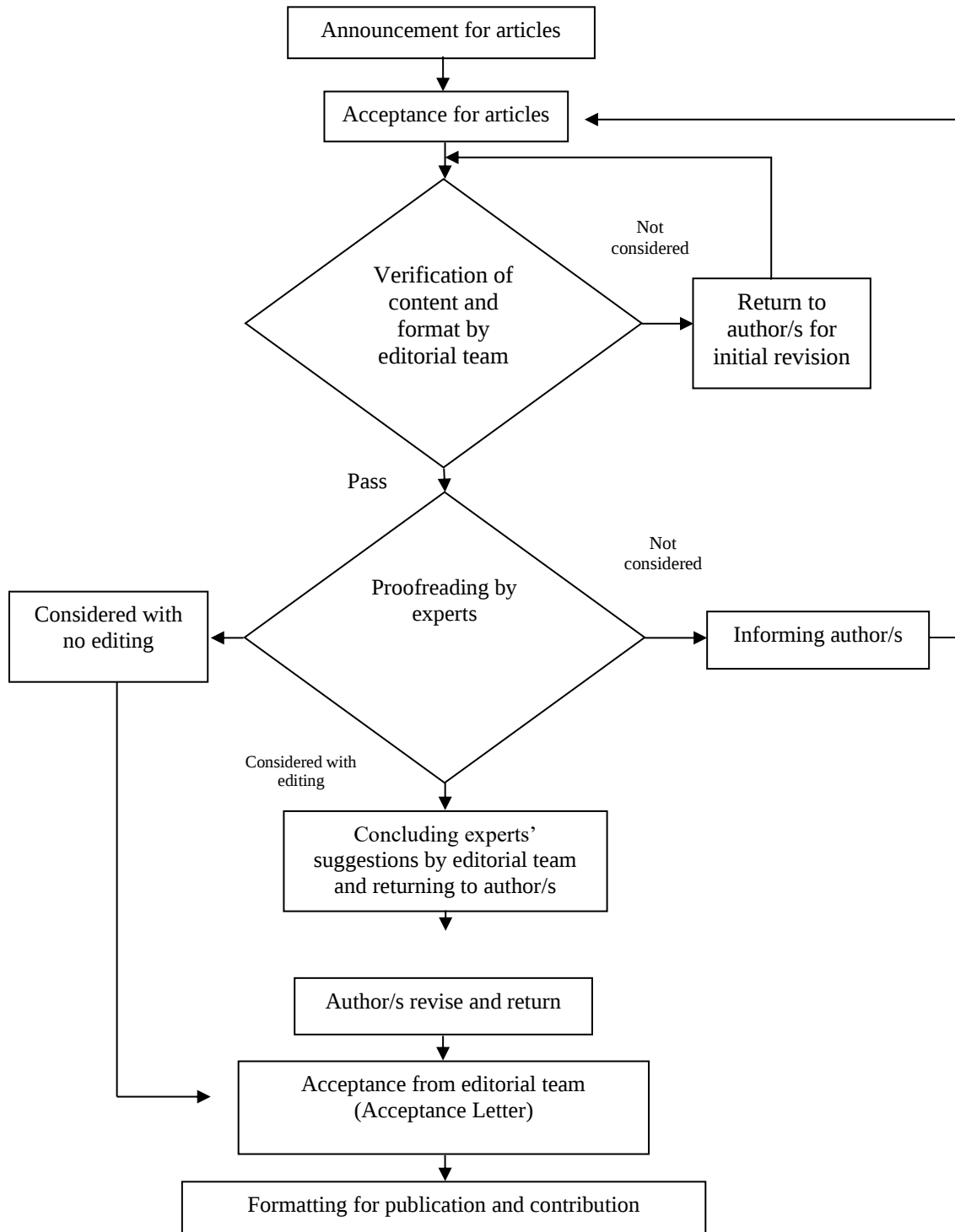
Note: both main and co-author are required to sign; supposing there are more authors, you can add more under the 2nd name of co-author

รูปแบบการตีพิมพ์

Journal of Sustainable Social Development

Publication Format of Journal of Sustainable Social Development

ตัวอย่างการจัดพิมพ์บทความ

	↑		ระบุหมายเลขไว้ด้านบนขวา (16 pt)
	1. นิ้ว		
← 1 นิ้ว	ชื่อบทความภาษาไทย (20 pt) Articles English (14 pt)	→ 1 นิ้ว	
	ชื่อ - นามสกุล ผู้เขียนบทความ (16 pt) หน่วยงานต้นสังกัด (16 pt) Name - Surname of Article author (12 pt) Agency (12 pt) E-mail (12 pt) *****		
	บทคัดย่อ (18 pt) (16 pt ไม่เกิน 350 คำ)		
	คำสำคัญ : 3-5 คำ (16 pt) Abstract (14 pt) (12 pt ไม่เกิน 350 คำ).....		
	Keywords : 3-5 words (12 pt) บทนำ (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....		
	เนื้อหาแต่ละประเด็น ตามแบบบทความวิชาการ/วิจัยและอื่นๆ (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....		
	สรุป (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....		
	เอกสารอ้างอิง (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....		
	↓		
	1 นิ้ว		

Example of publishing an article

1 Inch	↑ 1. Inch	1 Inch
←	Articles English (14 pt)	→
	Name - Surname of Article author (12 pt)	
	Agency (12 pt)	
	E-mail (12 pt)	

Abstract (14 pt)		
(12 pt 500 word).....		
.....		
Keywords : 3-5 words (12 pt)		
Introduction (14 pt)		
(12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence.....		
.....		
Content of each issue According to the academic/research article format (14 pt)		
(12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence.....		
.....		
Conclusion (14 pt)		
(12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence.....		
.....		
References (14 pt)		
(12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence.....		
.....		
	↓ 1 Inch	

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนจะต้องไม่ส่งบทความที่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น ๆ
2. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย เคารพผลงานของบุคคลอื่น จะต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
3. ผู้เขียนจะต้องดำเนินการจัดทำจัดทำต้นฉบับบทความตามกติกาของวารสาร และปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียนอย่างเคร่งครัด
4. ผู้เขียนที่มีชื่อในบทความทุกคน จะต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความ หรือมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย
5. ผู้เขียนจะต้องอ้างอิงผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว)
6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป และต้องมีความสัมพันธ์ทั้งในเนื้อหา และท้ายเล่ม
7. ผู้เขียนจะต้องแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและกองบรรณาธิการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด
8. ผู้เขียนจะต้องระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และจะต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)
9. ในบทความผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป
10. ผู้เขียนจะต้องนำเสนอผลการวิจัยตามข้อมูลที่ได้มา ไม่มีการแสวงหาผลประโยชน์ (สรุปเท็จ หรือการบิดเบือนหรือการเลือกข้อมูล/การค้นหาโดยอคติ)
11. ไม่ควรอ้างอิงถึงบทความที่ถูกเพิกถอนใด ๆ เว้นแต่ข้อความที่อ้างอิงจะอ้างอิงถึงขั้นตอนการยกเลิก ต้องมีคำชี้แจงเพิ่มเติมในการอ้างอิงดังกล่าวว่าเป็น "บทความที่ถูกเพิกถอน"

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้อง กำกับ ควบคุมคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่ตนรับผิดชอบ และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณา

จากความชัดเจน มีความสอดคล้องของเนื้อหากับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีองค์ความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย

2. บรรณาธิการจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ จะต้องรักษาไว้เป็นความลับ

3. บรรณาธิการจะต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้ เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น

4. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน

5. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

6. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้ว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่

7. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ

2. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ

3. ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไปในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ

4. ผู้ประเมินบทความจะต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

5. หากผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ

ประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณวารสารวิชาการไทยในฐานข้อมูล TCI วันที่ 24 มิถุนายน 2562

Publication Ethics

Duties of Authors

1. The author has to assure that his/her paper has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.
2. The author shall not commit any degree of plagiarism in his/her paper.
3. The author shall produce his/her manuscript format in accordance with the ‘guideline to authors’ stated in the journal.
4. The author whose name listed in the paper shall contribute to paper production or research-related procedure.
5. All pictures, figures, or tables appearing in the paper must be cited properly with their source(s) accurately identified. The author(s) shall be solely liable to any legal suit, if any.
6. The author shall verify the accuracy of content and format in both in-text citations and bibliography, no citation(s) shall be made for unread references, and the proper number of citations is preferable
7. The author is required to correct or rework on their paper in due time as assessed and advised by reviewers and the editorial board.
8. The author shall identify the source(s) of research fund (if any) as well as any applicable conflict of interest.
9. Acknowledgment should be stated only after the consent has been secured from the related contributor(s).
10. Findings must be presented in accordance with the acquired data. No exploitation (false summary, or distortion or biased selection of data/finding) shall be committed.
11. No reference shall be made to any revoked article unless the cited statement refers to that in the revocation procedures. A statement must be additionally provided in the said reference as ‘the revoked article’.

Duties of Editors

1. The editor will assess the paper quality for publication and select only those passing through the reviewing process, in which the clarity of and congruence with the journal policy must be prioritized. The selected paper must contain a body of knowledge that reflects valuable perception, and a theoretical framework derived from experiences or textual/research synthesis.

A grounded theory or a conceptual model contributing to further research must be preferably included.

2. No information regarding the paper's author(s) or reviewers shall be revealed to irrelevant parties during the paper reviewing process.

3. The paper published formerly elsewhere must not be accepted by the editor for publication. Plagiarism must be scrutinized seriously by using a credible detecting software. The paper detected as bearing plagiarism must be frozen for further evaluation, the author(s) be contacted, and related explanation be demanded to support the editor's decision to accept or reject the said paper.

4. The editor must bear no conflict of interest with the author(s) nor the reviewer(s).

5. The editor must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

6. The editor must consider for publication only the paper conducted with valid methodology and yielding accurate findings, and the quality of which serves as the main indicator for publication.

7. In case the editor detects plagiarism or false data in the submitted paper and hence deciding for revocation with which the author(s) refuse(s) to comply, the editor has thus full rights and responsibility to proceed with the revocation process without the author(s)'s prior consent.

Duties of Reviewer

1. The reviewer must keep confidential of the submitted paper and avoid revealing a partial or all of the information of the said paper to irrelevant parties during the paper reviewing process.

2. Perceiving as having a conflict of interest with the paper's author(s) that may inhibit his/her freedom of expression, the reviewer should notify the editor at once and deny to take part in the reviewing process of the said paper.

3. The reviewer should evaluate the paper that fits with their area of expertise, by assessing the paper's contribution to the discipline, quality of analysis, and intensity of literature review related to the topic of study. Advices should also be provided regarding the literature failed to be included by the author(s), and personal judgments without supportive evidence should not be used as a criterion for paper evaluation.

4. The reviewer must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

5. In case the plagiarism is detected, the reviewer must notify the editor at once.

Journal of Sustainable Social Development

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

555/70 หมู่ 10 ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

Excellent 1990 Company Limited

555/70 Moo. 10, Sila Subdistrict, Mueang District,
Khon Kaen Province 40000

https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/index

E-mail: journalssd2024@gmail.com